

Podblegaške novice

letnik 21, številka 9
november 2017

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

- **Intervju z novo zdravnico
dr. Andrejo Krt Lah**
- **Za dimnikarja je še
dober mesec časa**
- **Prvi odstrel medveda
v 70 letih na dolini**

Vsem občankam in občanom Občine Gorenja vas - Poljane čestitamo ob občinskem prazniku, 23. novembru, ki ga praznujemo v spomin na prvo omembo naših krajev v pisnih virih.

Obenem se vsem občanom zahvaljujemo za dosedanje sodelovanje in vas še naprej vabimo, da bi skupaj s pozitivno energijo in močno voljo iskali poti za uresničevanje dobrega v naši lokalni skupnosti. Le tako bomo še naprej z zanesljivimi koraki stopali po poti nenehnega razvoja prelepih krajev v osrčju Poljanske doline, kjer nam je dano bivati in ustvarjati.

Župan in sodelavci občinske uprave

Iz županovega dnevnika

• 2. 10. – Na seji Sveta staršev v OŠ Poljane, na kateri sem predstavil novo pridobitev krožnega obračališča z novim prometnim režimom.

• 3. 10. – V sodelovanju z Zavarovalnico Triglav in podjetjem Sipronika smo v uporabo predali nov prikazovalnik hitrosti ob Podružnični šoli na Sovodnju.

• 3. 10. – V Lučinah smo z ministrom za promet g. Petrom Gašperšičem in njegovimi sodelavci predali namenu prvi del obnovljene ceste skozi Lučine. Obljubil je nadaljevanje del na trasi do Suhega dola; naslednje leto projekti, potem izvedba.

• 7. 10. – Na srečanju turističnih društev Gorenjske v Gorenji vasi. Pomembno je poudariti, da so priznanja prejeli tudi naši občani, ki se trudijo za prepoznavnost naše Poljanske doline.

• 12. 10. – Pozdravil sem kmečke žene z Gorenjske, ki so prišle na izlet v našo dolino na povabilo domačega Društva podeželskih žena Blegoš.

• 12. 10. – Na praznovanju 70-letnice časopisa Gorenjski glas v Begunjah.

• 15. 10. – Na Hotavljah smo ob 160-letnici rojstva odkrili doprsni kip največjemu Hotavljcu Luki Pintarju.

• 16. 10. – Sestanek z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, na katerem smo sklenili, da pripravimo predlog upravljanja za območje Tavčarjevega dvorca in skupaj uskladimo in dobimo potrditev.

• 21. 10. – Na vsakoletni občinski gasilski vaji ob mesecu požarne varnosti, ki je tokrat potekala na Četeni Ravni. Gasilec sem se zahvalil za njihov čas in pripravljenost pomagati sočloveku.

• 24. 10. – Podpisal sem koncesijsko pogodbo z zdravnico dr. Andrejo Krt Lah za izvajanje zdravstvene dejavnosti na področju splošne medicine na območju Občine Gorenja vas - Poljane. Nadomestila bo dr. Ando Perdan, dolgoletno gorenjevaško zdravnico na področju splošne medicine, ki se je oktobra upokojila.

Vsebina

<i>Delna zapora na Visokem bo odstranjena decembra</i>	str. 3
<i>Nov prometni režim ob OŠ Poljane že velja</i>	str. 4
<i>Na Hotavljah naj bi na 'regionalki' gradili krožišče</i>	str. 4
<i>Z novembrom dražji vrtci</i>	str. 5
<i>Uradno odprli obnovljen Zadružni dom v Gorenji vasi</i>	str. 5
<i>Za dimnikarja je še dober mesec časa</i>	str. 6 in 7
<i>Koristni nasveti: plesen v stanovanju</i>	str. 7
<i>Intervju z novo zdravnico, dr. Andrejo Krt Lah</i>	str. 8 in 9
<i>Čiste roke so naložba za zdravje</i>	str. 9
<i>Podančice, nadležne in trdovratne</i>	str. 10
<i>Odstrel medveda v Kovskem Vrh</i>	str. 11
<i>Info točka v Gorenji vasi bo zaživela prihodnje leto</i>	str. 11
<i>Razstava Dunje Škofic v Šubičevi hiši</i>	str. 12
<i>TD Sovodenj v ritmu plesa, glasbe in turizma</i>	str. 13
<i>O dogodkih v Knjižnici Gorenja vas</i>	str. 14
<i>90-letnik Polde Oblak iz Podobena</i>	str. 15
<i>Novice z osnovnih šol</i>	str. 16–18
<i>Zlati maturanti Jaka Osredkar, Lucija Bogataj, Tamara Klemenčič</i>	str. 19 in 20
<i>Srečanje starejših krajanov v župniji Javorje</i>	str. 21
<i>Misijon v Leskovici</i>	str. 21
<i>Maria Lujan Janežič Dolinar</i>	str. 22
<i>Plesna skupina Step v Bovcu</i>	str. 23
<i>Anica Ušeničnik: Poljanska metuljčica hrabrega srca</i>	str. 24
<i>Turk in Kacinova državna prvaka v reliju</i>	str. 27

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če se boste želeli pri njem oglasiti osebno na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-83-100 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da zaradi neodložljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje.

M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek 15 ^h –17 ^h	po tel.: 051/384-433
vsako sredo 14 ^h –17 ^h	na sedežu občine

Naslednja številka: 22. decembra

Vaše prispevke za naslednjo številko Podblegaških novic pošljite do 8. decembra po elektronski pošti podblegaske.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošiljate tudi informacije o prireditvah, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Spoštovane občanke in občani!

Spet smo v mesecu novembru, ko naša občina praznuje in se spominjamo, ko so bili ti naši kraji prvič omenjeni v pisnih virih. Že pred več kot tisočletjem se je vedelo, da so ti kraji pomembni in da tukaj žive delovni, zanesljivi in pametni ljudje.

Lansko leto sem pri načrtih za letos postavil, da bomo pričeli z gradnjo Športne dvorane v Gorenji vasi, da bomo šli v korak s prepoznavnimi turističnimi področji in da bomo naredili vse potrebno, da postane Tavčarjev dvorec spomenik državnega pomena. Vse to nam je uspelo, ker smo sledili realno visokim ciljem, uspelo pa nam je s preudarnim delom, najpomembnejše je pa to, da smo držali skupaj. Pri vseh omenjenih projektih gre šele za začetek, tega se še posebej zavedam. Gradnja dvorane gre po časovnem planu in potrebno bo še veliko energije, da jo bomo pripeljali do zaključka, javni zavod Poljanska dolina je zastavil z delom – začetek je pa vedno najzahtevnejši. Za Tavčarjev dvorec se nam sedaj ponuja tudi priložnost pridobitve državnih sredstev, za kar se bomo še posebej potrudili.

Vesel sem odločitve podjetja Polycom za gradnjo nove tovarne v Dobju, saj je to velikega pomena za ohranitev in doprinos novih tehnološko zahtevnejših delovnih mest v občini.

Loška zadruga je uradno predala namenu svojo obnovljeno stavbo prav ta mesec, ko praznujemo, za kar se jim zahvaljujem in čestitam.

Ministrstvo za obrambo RS nama je z našim poslancem g. Žanom Mahničem uspelo prepričati, da je zapuščene prostore v Todražu možno uporabiti. Poiskali smo zainteresirane podjetnike, usklajevali medsebojne pogodbe in v prihodnjem letu bodo tudi ti prostori postopoma zaživi.

Ureditev poplavne varnosti v Poljanah je vedno bližje, z ministrico za okolje in prostor go. Ireno Majcen smo podpisali sporazum, ki je vreden 3,3 milijona evrov. Celo leto smo delali na projektni in izvedbeni dokumentaciji in srčno upam, da bomo še letos objavili razpis za izvajalca del in kmalu spomladi pričeli z deli.

Praznovanje okrogle obletnice poljanske povesti Cvetje v jeseni je bil letos zanesljivo najodmevnejši dogodek in prepričan sem, da bo tako ostalo desetletja ali tudi kaj več. V petih dneh nam je uspelo predstaviti praktično vse, kar je povezano z našim rojakom Tavčarjem, njegovim delom na Visokem in njegovo povestjo. Najpomembnejše se mi pa zdi, da se danes ukvarjamo z njegovo cenjeno zapuščino in da z njo in našim delom

to predajamo prihodnjim generacijam.

Tudi ministrstvo za infrastrukturo ima sredstva, namenjena za naše ceste, in pričela se bo gradnja proti Sovodnju in Todražu, pa izgradnja krožišča v Poljanah, načrtovali bomo pa še odseka ceste proti Hotavljam in Suhemu Dolu. Pri prometu in varnosti smo pri Osnovni šoli v Poljanah s krožnim obračališčem dosegli želeni cilj, da so pešpoti v šolo varnejše. Z označevanjem modrih con pa smo tudi dosegli, da je naenkrat dovolj parkirnega prostora, samo da je razporeditev prava; na tem področju nas čaka sicer še veliko dela, vendar pa je to naš skupen izziv za prihodnost. Skupaj s sodelavci se trudimo, da delamo v interesu občanov, zavedamo se tudi tega, da vedno vsem ni mogoče ustreči, prepričan pa sem, da je opravljeno delo za napredek tudi zadovoljstvo in to je naše vodilo.

Spoštovane občanke in občani, g. poslanec, člani občinskega sveta, člani svetov krajevnih skupnosti in sodelavci, najlepša hvala za sodelovanje.

Iskrene čestitke ob prazniku občine in prav lepo povabljeni na svečanost v soboto, 25. novembra, zvečer v Sokolski dom.

Pa ukop morma držat!

Vaš župan Milan Čadež

Delno zaporo na Visokem bodo odstranili do konca decembra

Na Visokem voznike še vedno čaka delna zapora ceste in semafor, ki ureja promet. Z Direkcije RS za infrastrukturo so sporočili, da bo sanacija brežine Visoko zaključena do konca decembra letos, ko bo odstranjena tudi polovična zapora ceste.

Kot so zapisali, je bila med samo gradnjo ugotovljena potreba po dodatnih ukrepih na delu sanacije brežine. Treba je bilo dopolniti projektno dokumentacijo ter nabaviti potrebni dodatni material za samo izvedbo. V času dopolnitve dokumentacije ter do dobave materiala so bila dela začasno ustavljena. Kljub temu pa zapore zaradi zagotavljanja varnosti prometa na cesti pod brežino niso mogli odstraniti. Preostala dela sanacije obstoječega opornega zidu ob cesti in preplastitev ceste bodo izvedli spomladi 2018, ob ugodnejših vremenskih pogojih, predvidoma v aprilu in maju.

K. Z. B.

Foto: arhiv občine

Delna zapora ob plazu na Visokem bo odstranjena decembra, dela pa končana spomladi prihodnje leto.

KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE

Občina Gorenja vas - Poljane vabi
v petek, 24. novembra, ob 19. uri
na

Koncert orkestra slovenske vojske pod vodstvom dirigentke Andreje Šolar, ki bo v telovadnici OŠ Poljane. Solist bo Janez Lotrič. Vstop je prost. Obenem vljudno vabljeni tudi na slovesno odprtje novih prometnih ureditev pri OŠ Poljane, ki bo istega dne ob 18.30 na novem krožišču pri šolskem igrišču.

Vljudno vabljeni!

Prometna ureditev ob šoli v Poljanah

Nov prometni režim že velja

Od 6. novembra 2017 dalje velja v okolici OŠ Poljane nov prometni režim. Dela v novem krožišču so namreč zaključena.

Župan Milan Čadež je ob tem povedal, da je z opravljenimi deli izjemno zadovoljen, saj nova ureditev bistveno prispeva k izboljšanju prometne varnosti šolarjev v neposredni bližini šole. »Na prostoru, ki je bil na voljo in ga ni bilo veliko, smo naredili, kar se je največ dalo. Pred tem je prihajalo do izjemno nevarnega križanja

šolskih pešpoti in prometnih površin za šolske kombije in avtomobile. Z novo ureditvijo smo navedena križanja povsem odpravili, saj je zgrajeno pregledno krožno obračališče tako za kombije kot za starše otrok, ki jih pripeljejo v šolo, tu so dodatna parkirna mesta. Obračališče je obdano s pločnikom za pešce, ki preko pešpoti

Vabljeni na slovesno odprtje in blagoslov, ki bosta v petek, 24. novembra, ob 18.30 na krožnem obračališču.

pod obstoječim športnim igriščem otroke varno vodi po na novo osvetljeni šolski poti vse do glavnega vhoda v šolo. Krožno obračališče je dimenzionirano tako za šolske kombije kot tudi za avtobuse, zato smo skrajšali tudi šolsko pešpot vozačem šolskega avtobusa, varneje pa bodo učenci dostopali na avtobus tudi v primeru izrednih voženj v okviru programa šole.« Župan in predsednik KS Poljane Anton Debeljak sta si prvi dan 'obratovanja' tudi ogledala potek prometa v krožišču in bila zadovoljna.

Navodila za uporabnike nove pridobitve

Glede na nov prometni režim je parkirišče pred krožiščem in pri igrišču namenjeno zaposlenim v OŠ Poljane. Šoferji avtobusa in kombiniranih motornih vozil morajo ustavljati na skrajnem robu, na avtobusni postaji, tako da je možno peljati mimo. Učenci vozači se odpravijo iz šole do mesta vstopa na avtobus ali kombi pet minut pred odhodom le-teh, hkrati vozači izstopajo ali vstopajo v vozila izključno na mestu, ki je označeno (AP). Starši učencev od 2. do 9. razreda, ki sami pripeljejo otroke v šolo, morajo poskrbeti za varen prihod v šolo ter ustavljati na označenem mestu (AP). Za organizirane prevoze s strani šole velja, da se v primeru enega ali dveh avtobusov obe vozili ustavita v krožišču, kjer vstopajo učenci na avtobus. V primeru večjega števila avtobusov, pa le-ti začasno koristijo novozgrajeno cesto proti Dobju, nato pa po vrstnem redu zapeljejo na označeno mesto (AP) v krožišču, kjer učenci vstopajo oziroma izstopajo. Ob tem je treba poudariti, da je parkirišče pred vrtcem namenjeno staršem otrok vrtca, staršem učencev 1. razreda in gostom. Isti prometni režim velja tudi za šolski avtobus iz Javorij.

K. Z. B.

Novo krožišče z avtobusno postajo ob OŠ Poljane, s katerim je izdatneje poskrbljeno za varnost otrok.

Nova sta tudi uvoz z glavne ceste in povezava z Dobjem.

Problem prevelike hitrosti bodo reševali s krožiščem

Stekli so postopki za pripravo vseh potrebnih projektov in dokumentacije za rekonstrukcijo ceste od Gorenje vasi do začetka Hotavelj v dolžini 1,5 kilometra. Na Direkciji RS za infrastrukturo so pojasnili, da je projektna naloga za izdelavo projekta za izvedbo (PZI) že izdelana, v začetku prihodnjega leta pa bo objavljen javni razpis za izdelavo PZI dokumentacije. Takrat bodo tudi znane podrobnosti projekta in ocena njegove investicijske vrednosti. Rekonstrukcija odseka je tako načrtovana v letu 2019.

Poleg tega pa se pripravlja tudi projekt, ki predvideva izgradnjo krožišča in novega mostu na Hotavljah. Na podlagi idejne zasnove je župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež organiziral srečanje z vaščani, kjer so se pogovarjali o predlaganih rešitvah in umestitvi krožišča na Šupcov travnik na Hotavljah. Kot je povedal Janez Potočnik (Šupc), so se na sestanku prisotni krajani strinjali s postavitvijo krožišča, saj menijo, da bo to veliko pripomoglo k umiritvi hitrosti prometa in varnosti vseh udeležencev v prometu.

T. D.

Rekonstrukcija 1,5-kilometerskega odseka od Gorenje vasi do Hotavelj naj bi stekla v letu 2019.

S krožiščem, ki ga bodo umestili na Šupcov travnik, naj bi na Hotavljah umirjali promet na 'regionalki'.

Z novembrom višje cene vrtčevskega varstva

S 1. novembrom 2017 so pričele veljati nove cene programov predšolske vzgoje na območju Občine Gorenja vas - Poljane. Kot so pojasnili na občini, cena programa obsega stroške dela, materialne stroške in storitve ter stroške živil za otroke. V povprečju se cene zvišujejo za 3,6 %.

Poudarjajo še, da med elemente cene ne sodijo stroški za investicijska vzdrževanja in investicije, ki jih vrtcem v skladu z zakonom zagotavlja lokalna skupnost, in vsi drugi stroški, ki niso neposredno povezani z izvajanjem programa. Zadnje povišanje je bilo potrjeno decembra 2016, vendar v nižjih zneskih, kot sta jih predlagali šoli. Glavni razlog za slabo finančno stanje vrtcev so višji stroški dela, ki predstavljajo najvišji delež cene. Za prvo starostno obdobje je od novembra dalje potrebno odšteti 4,7 % več, torej 445 evrov, za drugo starostno obdobje 328 evrov (4,5 %), za kombinirani oddenek in oddenek 3–4-letnikov pa 356 evrov (2,6 %). »Nove cene vrtcev bodo najbolj obremenile

proračun občine, saj občina s subvencijami plačil staršem v povprečju pokriva tri četrtine strokov cene vrtca. Razliko krijejo starši, pri čemer se upošteva vsakokratni individualen prihodek na družinskega člana v posamični

Povišanje cen vrtca

	Do 1. 11. 2017 veljavne cene (od 1. 12. 2016 dalje) (v evrih)	Predlagane (nove) cene od 1. 11. 2017 dalje (v evrih)	Povišanje cen (v %)
1. starostno obdobje	425,00	445,00	4,7
2. starostno obdobje	314,00	328,00	4,5
kombiniran oddenek	347,00	356,00	2,6
oddelek 3- in 4-letnikov	347,00	356,00	2,6

Podražitve v odstotkih glede na starostne skupine

Uradno odprtje Zadrúžnega doma v Gorenji vasi

Ponosni, da niso samo prodajalci, temveč tudi proizvajalci

Prenovljen Zadrúžni dom v Gorenji vasi so 10. novembra tudi uradno predali v uporabo. Ob tej priložnosti je Loška zadruga pripravila krajši kulturni program, ki ga je spremljala pokušina dobrot blagovnih znamk Loške zadruge – Loška mlekarina, Domači kotichek in Loške mesnine.

Odprtja so se udeležili domačini, člani zadruge in drugi obiskovalci.

Direktor Loške zadruge Mitja Vodnjov je na kratko predstavil zgodovino Zadrúžnega doma, zgrajenega leta 1950, kjer so prostor imele številne dejavnosti, organizacije in združenja. Med drugim je bilo v preteklosti tam tudi skladišče kož in manjši zapor. »Po prenovi smo pridobili bistveno drugačen zadrúžni dom, bistveno večjo trgovino. Na naše trgovine smo ponosni, saj nismo klasični trgovec – nismo samo prodajalci, ampak tudi proizvajalci.« Izpostavil je še, da so vsa obnovitvena dela izvajala lokalna podjetja, kar še dodatno potrjuje povezanost Loške zadruge z lokalnim okoljem. Nad novo trgovino in objektom nasploh je

navdušen tudi župan Milan Čadež: »Zelo sem vesel odločitve vodstva Loške zadruge, da so se odločili za obnovo stavbe in danes imamo v Gorenji vasi Sokolski dom in objekt Loške zadruge – dva objekta, ki imata močno dušo, močan utrip, v obeh objektih se je zelo veliko dogajalo, kar pa je najpomembnejše: še se bo dogajalo.« Da je bila prenova Zadrúžnega doma in špecerijske trgovine v načrtu že nekaj časa, je potrdil predsednik upravnega odbora Loške zadruge Zdravko Bogataj. »Vendar se je vmes zgodil Center Trata, Center Naklo in pa Mlečni butik. Končno je 24. aprila 2017 upravni odbor potrdil investicijo v Gorenji vasi, tako za

družini, kot ga izračuna Center za socialno delo Škofja Loka,« je še pojasnila direktorica občinske uprave Elizabeta Rakovec.

Kaj pa subvencije za starše, katerih otroci niso sprejeti v vrtec? »Spremembe predpisa glede sprejema otrok v vrtec ter morebiten sprejem pravne podlage za dodelitev subvencije otrokom, ki jim morajo starši plačevati zasebno varstvo, je v programu dela občinskega sveta v februarju 2018.«

L. R.

trgovino kot zadrúžni dom in s tem dal zeleno luč za začetek gradnje.«

Po uradnem odprtju je sledilo druženje obiskovalcev ob domačih dobrotah Loške zadruge ter praženem krompirju, ki ga je pripravil TD Gorenja vas. Nad prenovno živilske trgovine so navdušene tako prodajalke kot tudi kupci, ki so veseli lažje dostopnosti (ni stopnic) in večje trgovine ter izbire. Poleg trgovine se nahaja še lastna kavarna Ajda in Deželna banka Slovenije.

Program so poleg govornikov sooblikovali harmonikar Rok Rampre in Folklorna skupina OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas.

Lidija Razložnik

Manjkala ni niti torta velikanka, nad katero so bili še posebej navdušeni otroci iz folklorne skupine.

Za dimnikarja je še dober mesec časa

Potem ko je država s spremembo zakona o dimnikarskih storitvah v začetku letošnjega leta ukinila koncesijski sistem, uporabniki nepremičnin lahko spet sami izbirajo, kateri dimnikar bo pregledoval in čistil njihove kurilne, dimovodne in prezračevalne naprave ter izvajal druga potrebna opravila v povezavi s tem.

Uporabniki dimnikarskih storitev morajo omogočiti, da se do 31. decembra 2017 izvedejo dimnikarske storitve, kot jih določa zakon.

»Seveda se z ukinitvijo koncesionarjev ni poslabšala skrb za male kurilne naprave (MKN), je pa dejstvo, da smo z zakonom uporabniku dali določene obveznosti, ki so jih v koncesijskem sistemu imeli izključno dimnikarji. Zavedati se moramo, da so MKN v naših stanovanjskih prostorih in da moramo poskrbeti, da z njihovim delovanjem ne bo ogroženo naše zdravje in seveda kakovost zunanjega zraka in posledično zdravje ostalih prebivalcev,« so pojasnili na ministrstvu za okolje in prostor.

Tako so morali lastniki v skladu z zakonom najkasneje do konca junija izbrati dimnikarja. Če tega niso storili, se šteje, da so izbrali izvajalca, ki je prej na njihovem območju opravljal dimnikarsko službo kot koncesionar. A tu se stvari v naši občini, tako kot še v nekaj manj kot 20 drugih po Sloveniji, zapletejo. Konec leta 2016 namreč

v občini nismo več imeli koncesionarja – dela je pred tem opravljalo Dimnikarstvo Domen Verač. Občani so morali tako v vsakem primeru sami poiskati dimnikarja – kot nam je znano, nekateri še naprej sodelujejo z Veračem –, in sicer najmanj za 12 mesecev. Izvajalca storitev je mogoče zamenjati vsako leto do 30. junija.

Nam najbližje žirovska in škofjeloški dimnikar

Izbrani izvajalec dimnikarskih storitev mora imeti dovoljenje za opravljanje storitev, dimnikar pa mora biti licenciran. Ministrstvo za okolje in prostor na svoji spletni strani (www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/dimnikarska_dejavnost) objavlja seznam, na katerem je zdaj 116 dimnikarskih družb z licenco. Na vprašanje, kaj storiti, če dimnikarji iz bližnje okolice ne želijo nuditi storitev, pa so odgovorili, da menijo, da bo dimnikarski družbi v interesu, da opravi storitev pri uporabniku in da ga ne bo zavračala. MOP tudi ni seznanjen, da bi se trenutno to dogajalo na terenu. »V skladu z zakonom dimnikarske storitve opravi dimnikarska družba, ki je geografsko najbližje MKN in če jo je uporabnik dimnikarskih storitev k temu pozval,« so še zapisali, iz česar je mogoče sklepati, da poklicani dimnikar storitev mora opraviti.

V naši občini ni registrirano nobeno tovrstno podjetje, sta pa dve v Žireh, in sicer Dimnikarstvo Uroš Verač ter Kamnosežstvo Padovac, Igor Padovac, v Škofji Loki pa deluje Dimko.

Inspekcija lahko preveri, ali je kurilna naprava očiščena

Uporabnik dimnikarskih storitev mora omogočiti, da se do 31. decembra 2017 izvedejo dimnikarske storitve, kot jih določa 13. člen zakona (glej okvirček). Ministrstvo vzpostavlja tudi evidenco, ki bo vsebovala podatke o dimnikarskih družbah, dimnikarjih, pa tudi

Subvencije za zamenjavo naprav

Ministrstvo za okolje in prostor bo nadgradilo sistem spodbud za zamenjavo zastarelih kurilnih naprav, tako da bo olajšan nakup novih, ustreznih kurilnih naprav, katerih značilnost je, da z izpusti bistveno manj obremenjujejo zrak.

»Predlagana bo tudi prepoved uporabe najstarejših kurilnih naprav za centralno ogrevanje, ki tudi najbolj onesnažujejo okolje. Do leta 2023 se bodo še lahko uporabljale tiste, ki so bile vgrajene do vključno leta 1995, od leta 2028 dalje pa bo veljala prepoved uporabe vseh kurilnih naprav, starejših od 20 let,« napovedujejo na ministrstvu in opozarjajo na subvencije, s katerimi bodo spodbujali naprave z okoljsko ustreznimi viri ogrevanja (lesna biomasa). Bistveno več spodbud za ta namen je že v aktualnem razpisu Eko sklada. V razpisu, ki je bil objavljen v začetku novembra, sofinancirajo do 50 odstotkov priznanih stroškov naložbe.

Dopolnjen javni poziv je za socialno šibke, vključno z upokojenci, ki so lastniki hiš in stanovanj, in sicer sklad krije celotno vrednost naložbe.

M. B.

Naloge dimnikarja:

1. opraviti prvi pregled, nato pa redne in izredne preglede kurilnih naprav;
2. mehansko ali kemično čiščenje MKN;
3. meritve zaradi preverjanja kakovosti zgorevanja in ugotavljanja morebitnega preseganja predpisanih mejnih vrednosti emisij snovi z dimnimi plini;
4. odstranjevanje katranskih oblog;
5. informiranje uporabnika in svetovanje.

Dimnikar mora po opravljenem delu izdati zapisnik o vseh izvedenih dimnikarskih storitvah, ki ga je treba hraniti leto dni.

Vsako leto med 300 in 500 dimniških požarov

Da so v obdobju 2010–2014 zavarovalnice vsako leto obravnavale med 335 in 511 dimniških požarov, ki so nastali zaradi vžiga saj, iskrenja in neustreznega tehničnega stanja dimniških naprav, navajajo v slovenskem zavarovalnem združenju. V letu 2014 so sicer obravnavali 1936 požarov na objektih (dobra polovica na stanovanjskih). Za približno 500 primerov nimajo podatka o škodi, v nekaj manj kot 400 primerih gmotne škode ni bilo, v 150 je dosegla do 10.000 evrov, v 32 do 50.000 evrov, do 100.000 evrov pa v 12 primerih.

Zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom v Sloveniji po podatkih Inštituta za varovanje zdravja vsako leto umre približno pet ljudi.

Če je nepremičnina zavarovana za primer požara in se izkaže, da je izbruh ognja povezan s kurilnimi napravami, zavarovalnica ne izplača odškodnine, če se izkaže, da naprava ni bila očiščena v skladu s pravili.

Delovni čas, potreben za izvedbo storitve za naprave do 50 kW, ki so običajno v zasebnih hišah:

- prvi pregled kurilne in dimovodne naprave 158 minut, redni pregled pa 15 minut;
- redno mehansko čiščenje dimovodne naprave 25 minut, naprave na trdno gorivo 36 minut in na tekoče gorivo 44 minut;
- meritve emisij snovi z dimnimi plini na tekoče gorivo 29 minut in na trdno gorivo 60 minut.

Več v Uradnem listu 48/2017 (8. sept. 2017).

uporabnikih dimnikarskih storitev (iz centralnega registra prebivalstva in zemljiške knjige), ki ne bodo javno objavljeni, ter o malih kurilnih napravah (vrsta goriva, leto proizvodnje, obratovalni podatki ...) in na njih opravljenih storitvah ter izdanih zapisnikih.

Na podlagi evidence MKN bo inšpekcija, pristojna za okolje, preverjala, ali so dimnikarske storitve opravljene in tudi, ali imajo uporabniki izbranega dimnikarja.

O cenah storitev

Najvišja dovoljena cena izvajanja dimnikarskih storitev je od konca julija 33 evrov (brez DDV) na uro – tako je določila vlada s sklepom, zadnjih sedem let je veljala cena 25,20 evra brez DDV. Poleg tega dimnikar prišteje še potne stroške, če je od sedeža dimnikarske službe do uporabnika oddaljen več kot 25 kilometrov, in sicer 25 centov za vsak dodatni kilometer.

Ministrstvo za okolje je izdalo tudi pravilnik, ki opredeljuje časovne normative za posamezne dimnikarske storitve. Objavljen je v Uradnem listu 48/2017 (8. septembra 2017).

Čiščenje kurilnih naprav (do 50 kW) in povezanih dimnih vodov se opravlja različno, glede na vrsto goriva, in sicer: naprave na tekoča in plinasta goriva enkrat v sezoni, naprave na biomaso z manj kot 20 odstotkov toplotnih izgub z dimnimi plini dvakrat v kurilni sezoni, naprave na trdna goriva z več izgubami pa štirikrat v sezoni (na Primorskem trikrat). Meritve emisij dimnih plinov mora dimnikar pregledati najmanj enkrat na leto.

Milka Bizovičar

Koristni nasveti: plesen v stanovanju

Pomembna sta pravilno prezračevanje in ogrevanje

Pojav plesni v stanovanju je zelo pogost pojav, ki slabo vpliva na zdravje in počutje uporabnikov. Za preprečevanje nastanka in sanacijo površin, na katerih se je že pojavila plesen, je najprej potrebno poznati vzroke za nastanek. Le tako lahko s primernimi ukrepi dolgoročno odpravimo plesen v notranjih prostorih.

Ker svetloba ni glavni razlog za nastanek plesni, jih lahko najdemo tako v svetlih kot tudi v temnih prostorih. Bistvena razloga za nastanek in razvoj plesni sta nepravilna gradbena zasnova detajlov konstrukcij ter nepravilno prezračevanje in ogrevanje prostorov. Zaradi slednjega je v prostorih prevelika količina vlage, ki lahko povzroči navlaževanje elementov zgradbe. Območja navlaževanja se pojavijo na mestih, kjer je prekinjena toplotna izolacija in s tem posledično povečan pretok toplote. Ta mesta imenujemo toplotni mostovi in so idealna za razvoj plesni. Pojavljajo se predvsem na stikih sten in stropov proti neogrevanim prostorom, ob stikih balkonske plošče s steno, neizoliranih roletnih omaricah in neprimerno vgrajenih oknih in vratih.

Odstranjevanje plesni

Za dokončno rešitev problema je potrebno ta mesta sanirati. Veliko pa lahko naredimo tudi sami s primernim prezračevanjem in ogrevanjem prostorov ter zmanjšanjem relativne vlažnosti v prostoru, ki se pojavi zaradi uporabe prostorov (dihanje, kuhanje, umivanje) ali prevelike vlage v materialih pri novogradnjah (prehitra vselitev). Na ta način zmanjšamo nevarnost navlaževanja problematičnih površin v prostorih. Za dobro prezračevanje z okni je potrebno prostore zračiti pri povsem odprtih oknih vsaj dvakrat dnevno od 5 do 15 minut. Še posebej pomembno je, da prostore prezračimo po aktivnostih, kjer je veliko izločanja vlage. Do problemov s plesnijo pogosto pride ob zamenjavi oken in vrat v starejših stavbah. Zaradi boljšega tesnenja se poslabša prezračevanje

T. i. »toplotni mostovi« so idealna mesta za razvoj plesni.

in zato pride do dviga vlage v prostorih. Za preprečevanje problemov je potrebno tudi pravilno ogrevanje. Predvsem v prehodnih obdobjih moramo paziti, da imamo v prostoru čim bolj konstantno temperaturo. Če se pojavijo prevelike razlike med temperaturami zraka v prostoru in ovojem stavb, lahko pride do navlaževanja problematičnih mest in s tem tudi do nastanka plesni.

Jure Eržen,

Lokalna energetska agencija Gorenjske

Problem plesni v stavbah je pogost pojav, ki ga lahko v celoti rešimo s primernim načrtovanjem oziroma sanacijo, ki jo izvedejo strokovnjaki. Sami pa lahko največ naredimo s pravilnim prezračevanjem in ogrevanjem prostorov.

Pasji iztrebki – drugič

Občanka je na občino sporočila, da v Gorenji vasi v okolici blokov opaža veliko pasjih iztrebkov, tako na travnikih kot na otroškem igrišču. Kljub temu da je bil v eni izmed letošnjih števil Poblegaških novic že objavljen obširen članek na to temo, se razmere očitno ne izboljšujejo. Z občine opozarjajo, da je pospravljanje iztrebkov odgovornost lastnika psa, saj pasji iztrebki ogrožajo zdravje uporabnikov javnih površin in živine, ki lahko poje krmo, okuženo z iztrebkom. Zato še enkrat pozivajo lastnike psov, ki sprehajajo pse po javnih površinah in travnikih, naj se obnašajo odgovorno in pospravljajo iztrebke za svojimi ljubljenci. Fotografije, ki jih prilagamo, smo objavili že pred dvema letoma, a očitno so tudi danes še kako aktualne. Posnela jih je Suzana Pustovrh.

Jure Ferlan

Foto: Suzana Pustovrh

»Rada bi prispevala k zdravju ljudi«

Zdravnica Andreja Krt Lah je v ZD Gorenja vas nadomestila Ando Perdan in prevzela njeno delo. Dosedanje delovne izkušnje Krt Lahove so bogate: delala je kot zdravnica v ambulanti splošne medicine, v dežurni službi, dejavna je bila tudi v Društvu za zdravje srca in ožilja Slovenije ter opravila dodatno izobraževanje iz vedenjsko-kognitivne psihoterapije. Njeno navdušenje nad področjem javnega zdravstva jo je vodilo na Zavod za zdravstveno varstvo Kranj, postala je tudi predavateljica na Fakulteti za zdravstveno nego na Jesenicah.

Foto: Jure Ferlan

Nova zdravnica Andreja Krt Lah

Z 2. novembrom ste prevzeli delo v ambulanti v ZD Gorenja vas. Kakšna opravila so vas najprej čakala pri prevzemu novega delovnega mesta?

Zelo sem hvaležna dr. Andi Perdan, ki je v skrbi za nemoteno zdravstveno oskrbo svojih pacientov zapustila kompletno opremljeno ambulanto z utečenim sistemom del. V ambulanti še naprej dela sestra Karolina Starman, ki nadomešča sestro Majo Močnik, ki se naslednje leto vrne s porodniškega dopusta. V zadnjem mesecu sem imela kar nekaj organizacijskih opravkov in 'papirologije', tako da sem se prav veselila dela s pacienti v ambulanti. V četrtek zjutraj (prvi dan dela, op. a.) smo imeli največ opraviti z vzpostavitvijo online računalniškega sistema, potem pa smo normalno pričeli z delom. Je bilo pa ta dan nekoliko manj pacientov. Veliko mi je pomenilo, da so mi sodelavci in pacienti izrekli dobrodoščilo in lepe želje za delo v prihodnosti.

Do zdaj ste delo opravljali v Kamniku, Kranju in Trzinu. Lahko poveste nekaj več o vaši karierni poti: kje ste začeli, kako ste sprejeli odločitev za delo v splošni medicini?

Po diplomu sem se zaposlila v domačem kraju v Zdravstvenem domu Kamnik. Delala sem kot zdravnica v ambulanti splošne medicine in v dežurni službi. Poleg tega sem bila dejavna tudi v Društvu za zdravje srca in ožilja Slovenije, kjer sem se ukvarjala s preventivno srčno-žilnih bolezni v sodelovanju s kardiologi ter s svetovanji, predavanji in razstavami. Vse bolj sem spoznavala, da ni dovolj samo to, da pacientom postavim pravo diagnozo in jim predpišem ustrezno terapijo, pač pa so pomembni dobra komunikacija, empatija, svetovanje po meri pacienta, informiranje, izobraževanje in podpora pacientov. Opravila sem dodatno izobraževanje iz vedenjsko-kognitivne psihoterapije. V zadnjem letu dela v Kamniku sem pričela z delom v skupinah pacientov.

Zelo sem se navdušila nad t. i. javnim zdravjem. S tem izrazom označujemo medicino, ki se ne ukvarja le s posameznim pacientom, pač pa s skupino ali populacijo pacientov oz. ljudi in javnozdravstvenimi ukrepi za izboljšanje zdravja prebivalcev. Zaposlila sem se na Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj, ki je pokrival vsa področja javnega zdravja za Gorenjsko. Sprva sem bila zadolžena za regionalno koordinacijo promocije zdravja. V tistem času smo vzpostavljali zdravstvenovzgojne centre in sem vodila skupino za supervizijo zdravstvenih delavcev, ki so izvajali delavnice. Kasneje sem bila regionalna koordinatorica za cepljenje. Opravila sem specializacijo iz javnega zdravja. Sodelovala sem tudi pri obravnavi izbruhov nalezljivih bolezni na eni izmed šol v Poljanski dolini. V času, ko sem bila na Zavodu, sem nekaj let ob službi še enkrat tedensko delala v zasebni ambulanti dr. Sedlaka v Komendi. Postala sem tudi asistentka in kasneje predavateljica na Fakulteti za zdravstveno nego na Jesenicah v okviru predmeta Javno zdravje.

Kaj vas je pripeljalo v Gorenjo vas? Tu ste opravljali tudi specializacijo.

Kljub pestremu delu sem nekje globoko v sebi pogrešala delo v ambulanti in neposreden stik s pacienti. Ko so ukinili regionalne zavode za zdravstveno varstvo, sem se odločila za vrnitev v družinsko medicino. Ker sem bila nekaj časa odsotna, sem se odločila za specializacijo iz družinske medicine. V času specializacije me je kot glavna mentorica pod svoje okrilje sprejela dr. Anda Perdan. Ker raje delam v majhnih krajih in kolektivih, sem se po

Urniki ambulate dr. Krt Lahove

Ambulanta deluje po enakem urniku kot doslej: ponedeljek in sredo popoldne, torek in četrtek dopoldne, petek izmenično po razporedu. Tudi naročanje poteka, kot je doslej, na telefonski številki 04/51-80-500. Zaradi narave dela v ambulanti (preveze, odvzemi krvi, preiskave, kirurški posegi) je naročanje mogoče v dopoldanskem času od 6.30 do 8.00 in od 12.00 do 13.15, popoldne pa od 12.30 do 14.00 in od 18.00 do 19.30.

opravljenem specialističnem izpitu odločila za mesto zdravnice družinske medicine v Zdravstvenem domu Trzin. Delala sem tudi v dežurni službi. Poleg službe sem predavala in izvajala delavnice v okviru promocije zdravja pri delu in delala v ambulanti za celostno obravnavo bolečin.

Ob načrtovani upokojitvi dr. Ande Perdan so me zdravniki na Zdravstveni postaji Gorenja vas povabili, da bi se jim pridružila. Sprva sem malo oklevala, potem pa sem se glede na to, da sem se tu dobro počutila in da ima zasebna ambulanta nekaj prednosti, odločila, da kandidiram za koncesijo.

Kakšne so vaše dosedanje izkušnje z opravljanjem poklica? Imate bogate izkušnje s pacienti – kako vidite delo z ljudmi, kaj je pri tem pomembno?

Poklic zdravnika je lep, zahteva pa veliko naporov, energije, empatije, dobro komunikacijo in stalno strokovno izpopolnjevanje. Za dober izid zdravljenja so potrebni dobro in strokovno delo zdravnika, dobra komunikacija in terapevtski odnos med zdravnikom in pacientom. Veliko je odvisno tudi od sodelovanja pacienta, kako upošteva zdravniška navodila, kako redno in dosledno jemlje predpisano zdravilo in kako skrbi za lastno zdravje. Želim si, da bi imela dovolj časa za vsakega pacienta, da bi mu znala prisluhniti in slišati, kaj mi ima povedati. Želim si, da bi mu znala pomagati in ga voditi do boljšega zdravja. Smo pa vsi ljudje, včasih imamo boljše, včasih slabše dneve. S kakšnim pacientom se ujamemo bolje, s kakšnim pacientom pa sploh ne.

Ugotavljam, da imajo ljudje še veliko napačnih prepričanj o zdravju in zdravljenju, so premalo informirani in so odklonilni do zdravlil. Po raziskavah jemlje predpisana zdravila dosledno in skladno z navodili le polovica pacientov. V današnjem času opažam, da zlasti mlajši ob zdravstvenih težavah iščejo odgovore na internetu. 'Dr. Google' pa običajno bolj zmede z neštetimi boleznimi in različnimi možnostmi zdravljenja. Ljudje dandanes vse več energije in časa posvečamo poklicnemu življenju, vse manj pa ga ostaja za družino, sprostitev, skrb za zdravje in zdrav življenjski slog. Želim si, da bi si moji pacienti tudi znali vzeti čas zase in za svoje zdravje, se umiriti, počivati in se družiti.

Kako je potekala predaja dela z dose-danjo zdravnico?

Predaja je neformalna in še poteka, delamo naprej v ambulanti dr. Perdanove. Glavna skrb je, da so pacienti nemoteno oskrbljeni in da ne bi bili zaradi predaje prikrajšani za zdravstveno oskrbo. Ambulanta dr. Perdanove je bila vzorno urejena in zelo strokovno vodena. Anda je 'zdravnica z veliko začetnico', z obširnimi strokovnim znanjem in veščinami, je dobra otroška zdravnica, odlična v diagnostiki in terapiji odraslih, zelo večje je opravila tudi veliko kirurških posegov, predvsem pa je delo opravljala z velikim občutkom za človeka. V skoraj 40 letih predanega delovanja in poslanstva v Gorenji vasi je nedvomno zelo veliko prispevala k zdravju ljudi v Poljanski dolini. Zelo spoštujem njeno delo in sem ji hvaležna, da je bila moja mentorica. Zaenkrat se bom trudila 'da ji bom segla vsaj do kolen' in da bom skušala paciente zdraviti čim bolj v okviru svojih zmožnosti.

Kaj lahko pričakujejo bolniki, ki ostajajo (se morajo na novo vpisati ipd.)? Morda načrtujete kakšne spremembe pri delu in kakšne? Kaj morajo storiti tisti, ki bi se morda radi prepisali k vam in imajo zdaj izbranega drugega zdravnika?

Načelno bomo skrbeli za vse paciente dr. Ande Perdan, ki je imela več kot 2.000 pacientov, ki bodo želeli ostati pri nas. Postopek zamenjave osebnega zdravnika je enostaven. V naslednjih treh mesecih naj se pacienti oglasijo v ordinacijskem času v ambulanti in podpišejo Izjavo o izbiri osebnega zdravnika, s seboj morajo imeti zdravstveno izkaznico. Tisti, ki bodo prišli na pregled, pa bodo to opravili istočasno. Vsi pacienti dr. Perdanove se morajo na novo opredeliti in vpisati k novemu izbranemu osebnemu zdravniku. Vesela bom, če se bodo vpisali še naprej v naši ambulanti in me izbrali kot novo osebnega zdravnika, imajo pa prosto voljo in pravico, da si izberejo tudi drugega zdravnika. Če želijo izbrati pacienti drugega zdravnika, naj pisno zaprosijo za zdravstveni karton po e-pošti: andreja@epromocijazdravja.si, da ga posredujemo novemu zdravniku po pošti. Otroci niso pomanjšani odrasli, zato je za otroke, zlasti predšolske, strokovno bolj ustrezna izbira dr. Ida Rus, ki ima dodatna strokovna znanja iz pediatrije in deluje v Gorenji vasi. Ambulanta je utečena, zato večjih sprememb zaenkrat ne načrtujem. Sprejemamo pa tudi nove paciente. Novi pacienti morajo prav tako podpisati izjavo in pisno zaprositi izbranega osebnega zdravnika, da nam posreduje zdravstveni karton.

Vrniva se k vam in vašemu dosedanemu delu. V letih, ko opravljate svoje delo, ste gotovo opazili spremembe v odnosu med zdravnikom in pacientom. Kakšne so te spremembe, če so, zakaj so dobre in zakaj morda ne?

V letih, odkar delam, se je marsikaj spremenilo. Spomnim se, da včasih pacienti niso tako pogosto hodili k zdravniku in so povsem prepuščali odločitve o zdravljenju zdravniku. Zdaj ljudje zahtevajo več pojasnil in so bolj osveščeni, nekateri želijo biti enakopravni partnerji pri zdravljenju. Včasih so nekateri zelo radi koristili bolniški stalež, danes pa imamo

problem, ko bi nekdo zaradi narave bolezni moral ostati doma in počivati, pa si ne upa vzeti bolniškega staleža zaradi finančnih posledic, nenadomestljivosti v službi, mobinga ali celo grožnje izgube službe, kar je žalostno, glede na to, da se proglašamo za humano družbo. Že včasih so obstajale razlike med mestnim in vaškim okoljem. Danes mlajši pacienti več obiskujejo zdravnika, večkrat tudi zahtevajo napotnico, ne zaupajo več slepo zdravniku, vse preverijo na internetu. Ker ljudje ne živijo več v razširjenih gospodinjstvih, kjer stari starši in starši prenašajo znanja in veščine na otroke in vnuke, npr. mlade mamice pridejo k zdravniku že hitro potem, ko ima otrok povišano temperaturo. Verjetno se tako izgublja ustno izročilo tudi na drugih področjih.

Kaj vas sicer še veseli poleg dela, ki ga opravljate?

Rojena sem bila v družini, kjer je bil oče obrtnik – kovač, delalo se je od jutra do poznega večera, tudi otroci smo bili kmalu vključeni v delo, zato sem še vedno nagnjena k temu, da sem bolj deloholik. Opazovala sem očeta pri delu, ko je vztrajno udarjal s kladivom. Naučila sem se, da je v življenju treba trdo in vztrajno delati. Tudi pri zdravljenju in pri spremembi življenjskega sloga je potrebno veliko majhnih korakov v smeri zdravlja, vztrajnosti in doslednosti. Sem poročena in mati štirih otrok, živimo

v hiši moževih staršev v Preski pri Medvodah, skupaj z možem mam, ki pomaga pri gospodinjstvih opravilih. Starejša hči in sin sta študenta Medicinske fakultete v Ljubljani, tretja hči bo letos maturantka, najmlajša pa ima šele 10 let in obiskuje peti razred osnovne šole.

Prostega časa imam bolj malo, vse več veselja mi pomeni urejanje domačega vrta, rada grem na sprehod na Smledniški grad, od koder je krasen razgled na vse strani, vsakdanje življenje in skrbi pa oddaljene. Veliko mi pomeni tudi druženje s prijatelji, rada obiščem koncert, veselico ali kakšno drugo prireditev.

Kristina Z. Božič

Vabljeni na DAN ODPRTIH VRAT

Ker med tednom zaradi nemotenega delovanja ambulate in zdravljenja pacientov zdravnica nima veliko časa za pogovor, se je odločila, da bo v soboto, 2. decembra 2017, med 8. in 12. uro imeli vrata odprta za obiskovalce. Ta dan ne bo ordinacijskega časa in ne bodo mogoči zdravstveni pregledi. Lahko jih obiščete, da novo zdravnico spoznate in poklepetate z njo. Ob 9., 10. in 11. uri bodo v čakalnici pripravili krajši praktični prikaz na temo Kako se zaščititi pred prehladi, akutnimi okužbami dihal in gripo. Vabljeni.

Naše roke – naša prihodnost

Čiste roke so naložba za zdravje

15. oktober je svetovni dan umivanja rok, posvečen osveščanju o pomembnosti umivanja rok. Letos je potekal pod geslom Naše roke – naša prihodnost. Zakaj bi si sploh dali toliko opraviti z umivanjem rok?

Če z umazanimi rokami odpremo vrata, nesnago prenesemo na kljuko, oprijemalo, ograjo in s tem prenesemo bacile na človeka, ki jih bo naslednji prijel. To velja tako za domače okolje kot tudi za objekte, kjer se zadržuje večje število ljudi: vrtci, šole, zdravstvene ustanove, delovno okolje, avtobusi, vlaki, letala ...

Kar 80 nalezljivih bolezni, tudi prehladi in gripa, se prenaša prek umazanih rok. Zato se splača vzeti 20 sekund časa, kar zadošča, da odstranimo umazanijo in večino bakterij z njih. Največ umazanije se nabere na dlani, med prsti, za nohti, na hrbtu rok in zapestju. Umivanje rok z vodo in milom je najbolj dostopno in najcenejše. Dezinfekcijo priporočamo za odstranjevanje trdovratne umazanije, kadar milo in voda nista dostopna in kadar imamo opravka z nekom, ki ima nalezljivo bolezen.

Na higieno rok navajamo že majhne otroke, v šoli je na to temo večina zdravstvenih predavanj, omogočimo umivanje rok tudi starejšim in bolnim, ki sami ne morejo do tekoče vode.

Če ni tekoče vode, si pomagajmo drugače

Če si rok npr. na potovanju ali v hribih ne moremo umiti z vodo, uporabimo robčke. Kihajmo in kašljajmo v papirnat robček, ki ga po uporabi odvržemo v smetnjak. Lahko kašljamo tudi v rokav, v dlan pa rajši ne, ker se z roko dotikamo drugih površin.

Ne pozabimo na ta opredek tudi v hribih in na morju, na dopustu, saj nam bakterije, ki jih prenesemo v telo s slabo umitimi rokami, pokvarijo brezskrbno uživanje prostih dni v obliki bruhanja, bolečin v želodcu, driske, pa še kaj bi se našlo.

In še preprost trik: med umivanjem si lahko zapojemo Happy Birthday ali po naše Vse najboljše, traja namreč 20 sekund, kot je čas, da z rok speremo večino umazanije.

Bernarda Lukančič

Za čiste roke

moramo obvezno poskrbeti:

1. pred jedjo, pred pripravo hrane, med pripravo in po njej,
2. po uporabi stranišča,
3. preden pristopimo k bolniku, pa naj bo to v domačem okolju ali v bolnici,
4. pred stikom z rano in po njem,
5. po zamenjavi plen in urejanju otroka, ki je šel na stranišče,
6. po smrkanju, kihanju, kašljanju,
7. po dotikanju živali, njihovih iztrebkov in hrane,
8. po dotikanju smeti,
9. ko pridemo domov iz šole, službe, nakupov in drugih opravkov,
10. po dotikanju površin, ki jih uporablja večje število ljudi (telovadnica, dvorana, zdravstvena ustanova ...).

V boj proti nadlogi z dobro higieno rok in kratko pristriženimi nohti

Podančice – enterobioza je najpogostejša parazitoza pri predšolskih in šolskih otrocih. Mnoge je ob spomladanskem sistematskem pregledu bodočih prvošolčkov osupnil podatek, da so pri zelo velikem deležu šestletnikov v občini posumili na okužbo s paraziti – podančicami. Že takrat so v vrtcih in šolah ter pediatriinja Ida Rus starše obveščali o potrebnih ukrepih, novembra pa so v obeh osnovnih šolah organizirali tudi predavanje o tem.

Foto: Tina Dolenc

Pediatriinja Ida Rus (levo) si prizadeva, da bi z osveščanjem staršev o podančicah odkrili čim več teh okužb pri otrocih. Doc. dr. Irena Grmek Košnik (desno) pa je starše pozvala k sodelovanju v raziskavi.

Doc. dr. Irena Grmek Košnik, dr. med., z Nacionalnega inštituta za javno zdravje je povedala, da so običajni simptomi srbečica okoli zadnjika, bolečine v trebuhu, prebujanje ponoči, lahko pa se v blatu opazi tudi kratke bele nitke. Otroci so razdražljivi in lahko celo slabše napredujejo v razvoju, če se okužbe dalj časa ne zazna in zdravi. Samica podančice je od 8 do 13 mm dolg parazit (samec od 3 do 5 mm), ki živi v zadnjem delu črevesja do 45 dni. So zelo prilagojene na človeka in izven njega ne preživijo dolgo, v vlažnem okolju pa lahko tudi 2–3 tedne. Samica ponoči prileze iz zadnjika in na zunanje gube anusa odloži do 15.000 jajčec, ki jih lahko otroci s praskanjem prenesejo na oblačila, posteljnino, igrače in druge predmete. Ljudje se okužimo z zaužitjem teh jajčec, zato je za boj proti parazitom ključno temeljito umivanje rok po uporabi stranišča in tudi sicer ter kratko pristriženi nohti. Kot je

povedala predavateljica, je za uničenje jajčec dovolj pranje oblačil in posteljnine pri temperaturi 60 stopinj Celzija ter čiščenje tal, kljuk, vrat in igrač s katerimkoli čistilom. V primeru dokazane prisotnosti parazitov se zdravi cela družina z zaužitjem ene tablete zdravila vermox. Terapijo se po 14 dneh ponovi.

Projekt Podančica na Gorenjskem

Podančice niso nova vrsta okužbe, ampak je ta obstajala že v 18. stoletju. Po mnenju Grmek Košnikove pa preseneča dejstvo, da se tako obsežno pojavlja tudi v sodobnem času, ko so higienske razmere bistveno boljše kot nekoč. Ker želijo ugotoviti, kako razširjena je ta okužba, so na Gorenjskem sprožili projekt Podančice. Starše, ki bi sumili na okužbo pri otroku, tako prosijo, naj pokličejo ambulanto Polhek, da prejmejo material, da lahko sami odvzamejo vzorec in ga pošljejo na Zavod za zdravstveno varstvo Kranj. »Od 544 do zdaj poslanih vzorcev jih je bilo 19 odstotkov pozitivnih,« je povzela rezultate in opisala potek odvzema vzorca: »Zjutraj pred umivanjem in uporabo stranišča na zadnjično odprtino nalepimo petcentimetrski kos prozornega lepilnega traku, ki ga nato nalepimo na objektno stekelce. To ponovimo tri jutra zapored. Stekelca zapakiramo v priloženo kuverto in pošljemo na zavod,« je pojasnila predavateljica. Čeprav

temeljito čiščenje predstavlja za gospodinjstvo precejšnjo obremenitev z dodatnim delom, je to nujno potrebno, saj se v nasprotnem primeru lahko okužba s podančicami ponovi.

Spletna stran Šolski loncec

Pediatriinja Ida Rus je zbrane povabila na ogled spletne strani NIJZ, imenovana Šolski loncec (www.solskiloncec.si). Namenjena je vsem, ki se ukvarjajo s prehranjevanjem in vzgojo otrok: staršem, učiteljem in vzgojiteljem, predvsem pa vsem tistim, ki skrbijo za pripravo hrane v šolah in vrtcih. Še posebej je namenjena slednjim, ki preko registracije na strani lahko sestavijo in preverjajo svoje jedilnike, da so ti čim bolj v skladu s smernicami zdravega prehranjevanja otrok, tako zdravih kot tistih, ki potrebujejo dieto. Smernice zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah so poleg Praktikuma v skladu z določili Zakona o šolski prehrani za vrtce in šole obvezujoči. Vsa ta določila pa so namenjena, da delujejo v najboljšo korist otroka in spodbujajo zdravo prehranjevanje ter kulturo prehranjevanja, ki pa se mora začeti že doma.

Čim manj sladkorja in soli

Hrana naj bi tako vsebovala čim manj sladkorja in soli, zadosti svežega sadja in zelenjave, mlečnih in polnozrnatih izdelkov, kot ključno pa je pediatriinja izpostavila tudi gibanje – za otroke vsaj eno uro dnevno. Opozorila je na preveliko količino zaužitih sokov in predvsem energijskih pijač med otroki in mladostniki ter spodbudila starše, naj otroke postopno začnejo navajati na pitje nesladkanega čaja in vode. Predvsem pa jih ne smemo spodbujati ali jih nagrajevati s sladkarijami in drugo nezdravo hrano. »Otrokom privzgojimo zdrave prehranjevalne in gibalne navade. To je najboljša popotnica za življenje,« je predavanje zaključila pediatriinja Ida Rus. Starše je še enkrat pozvala, naj si več o zdravi prehrani preberejo tudi sami na www.solskiloncec.si, kjer najdejo veliko uporabnih informacij o pomenu prehrane in gibanja za zdravje otrok in mladih, saj vključuje uradne strokovno in znanstveno utemeljene informacije o prehrani, živilih in telesni dejavnosti.

Tina Dolenc

Podančice

Podančice (*Enterobius vermicularis*) so majhne, približno centimeter velike gliste belkaste barve, ki živijo v prebavilih človeka. Med glistami so najpogostejše povzročiteljice okužb, predvsem pri otrocih, ki obiskujejo šolo.

Tudi o naglavnih ušeh

Predavateljica je spregovorila nekaj besed tudi o naglavnih ušeh – nadlogi, ki se je prav tako lahko znebimo samo s hitrim in temeljitim pregledovanjem glav ter umivanjem s temu namenjenimi šamponi. Odstraniti je treba ne le uši, ampak tudi vse gnide ter oprati igrače, posteljnino, presesati kavče in otroške avtomobilske sedeže.

Prvi odstrel medveda v 70 letih

Povzročal je škodo in ogrožal ljudi

V slovenskih medijih je nedavno odmevala novica o odstrelu medveda v Poljanski dolini. Kot je pojasnil Marjan Grajzar, starešina Lovske družine Poljane, gre za prvi odstrel medveda na tem območju v zgodovini organiziranega lova, torej v zadnjih 70 letih.

Foto: arhiv Marjana Grajzara

Medved, ki so ga v Kovskem Vrhu uplenili poljanski lovci.

V začetku oktobra so zaznali porast škode, ki jo je povzročal. Trgal je bale in napadal čebelnjake. Ker se je zelo približal bivališčem ljudi, so postali ogroženi tudi otroci iz hribovitih

predelov, ki pešačijo po gozdu in na samotnih mestih čakajo na šolski kombi. Zato je Agencija RS za okolje izdala dovoljenje za odstrel, veljavno za medveda, težkega do 150 kg. Za odstrel

je pooblastila lovske družine Poljane, Škofja Loka, Gorenja vas in Sovodenj. Medveda je v Kovskem Vrhu nad Visokim 31. oktobra uplenil član LD Poljane Boris Malenšek. Po ocenah je bil medved star približno štiri leta. Tehtal je 110 kg. Ker zdaj ni zaznane nove škode po medvedu, domnevajo, da so odstrelili pravega. Grajzar še pojasnjuje, da se po zadnjih opažanjih na tem območju zadržujeta še eden ali dva medveda, eden celo večji, kot je bil uplenjeni. Medved ima velik krog gibanja in se rad zadržuje v okolju, kjer ima ugodne pogoje za življenje.

Vse večja prisotnost še ene zveri – šakala

Vse večji problem pa predstavljajo tudi šakali. To so psu podobne zveri, ki plenijo mladiče sm, mačke itd. Šakal je k nam prišel iz južnih dežel in se zadnja leta vse bolj množi. Ker je zaščiten, ga ne smejo odstreliti in regulirati njegove populacije. Pričakujejo, da bodo pristojne državne institucije to uredile in uvedle lovno dobo na šakala, ki trenutno s svojo prisotnostjo ogroža druge živalske vrste in ruši naravno ravnovesje.

Jure Ferlan

Info točka bo vrata odprla prihodnje leto

Foto: arhiv občine

Info točka v Gorenji vasi naj bi vrata odprla spomladi prihodnje leto.

Info točka Gorenja vas, ki bo sprva pisarna pred kratkim ustanovljenega Zavoda Poljanska dolina, bo svoja vrata odprla spomladi prihodnje leto. V njej bo med drugim na voljo promocijski material in zaslon na dotik za brskanje po turističnih informacijah in spletu. Kot je pojasnila vršilka dolžnosti direktorja zavoda Lucija Kavčič, bo v Info točki kasneje prisotna usposobljena oseba, ki bo imela vsa potrebna znanja o dogajanju v Poljanski dolini ter tako mimoidočim kot tudi turistom znala

svetovati in odgovoriti na vsa njihova vprašanja. Obratovni čas Info točke bo prilagojen trenutnim potrebam. Obiskovalcem bo v veliko pomoč tudi portal Poljanska dolina, ki bo z delovanjem pričel konec novembra. Do njega bo možno dostopati preko zaslona na dotik. »Veseli smo, da nam je KGZ Škofja Loka dala možnost za vzpostavitev točke, ki je v naši občini več kot potrebna,« je še povedala Lucija Kavčič.

L. R.

Prodaja poslovnih prostorov v Todražu

Občina Gorenja vas - Poljane prodaja pisarniške prostore v poslovni stavbi na naslovu Todraž 1, Gorenja vas. Predmet prodaje so posamezni pisarniški prostori s skupnimi prostori ter zunanjim dvoriščem in parkiriščem.

Javni razpis za prodajo nepremičnine z javnim zbiranjem ponudb je objavljen na spletni strani občine, zavihek »Razpisi in objave«.

O. U.

Uradne ure KS Poljane v letu 2018

Svet KS Poljane obvešča krajanke, da so uradne ure od 1. januarja 2018 vsako sredo dopoldan od 8. do 10. ure in popoldan od 14. do 16. ure v pisarni krajevne skupnosti Poljane v kulturnem domu. Vsako sredo med 14. in 16. uro je v pisarni krajevne skupnosti na voljo tudi predsednik Sveta KS Poljane Anton Debeljak. Svoje pobude in predloge za Svet KS Poljane lahko posredujete na tel. št. 04/51-85-110, na e-naslov info@kspoljane.si ali po navadni pošti na naslov: KS Poljane, Poljane 77, 4223 Poljane nad Škofjo Loko.

Anton Debeljak,
predsednik Sveta KS Poljane

Brezpogojna ljubezen, sočutje, upanje in sreča za vse

V Šubičevi hiši so 2. novembra na ogled postavili razstavo del Dunje Škofic, ki živi v Podvrhu. Je knjižničarka, tradicija njene družine pa je umetniška. Njeni predniki so bili tudi zdravilci in prerokovalci. Oboje združuje v svojih delih in življenju. Kot pravi, jo zanima, kaj lahko da, in ne, kaj lahko dobi. To je njeno vodilo v življenju, z njim pomaga ljudem in ... ustvarja. Z njo smo se pogovarjali ob njeni razstavi v Poljanah.

Foto: arhiv Dunje Škofic

Dunja Škofic

Na razstavi z naslovom Šepetanje duše je na ogled pet akrilov avtorice, štirje akvareli, poleg tega pa še dva akrila in dva akvarela njenih vnukov, Tanaje in Sergeja, pastel hčerke Tine in pastel avtoričine sestre Suzane. Škofičeva je namreč želela prikazati, da je talent v družini in da je dobro mlade spodbujati k ustvarjalnosti.

Za kakšno šepetanje duše gre pri vas in kakšna je ta sprememba prav za vas?

Vedno sem delovala bolj intuitivno kot razumsko, to imenujem šepetanje duše. Duša mi

šepeta o tem, da se naš razvoj nikoli ne konča. Razvijamo se s širjenjem duše ali zavesti, tako lahko sprejmemo novo, drugačno in doživimo notranjo spremembo. V praksi to pomeni, da opustimo način življenja, ki nam ne služi več in izberemo novega. Lahko spremenimo nekaj v partnerskem odnosu, zamenjamo poklic ali službo, se odločimo za študij, opuščanje odvisnosti, za bolj zdrav način življenja, se preselimo, skratka, gremo na bolje. V slikarstvu je notranjo spremembo avtorja dokaj lahko opaziti – slike postanejo drugačne.

Pravite, da z opazovanjem sebe pridobimo vero vase in bolj zaupamo notranjemu glasu. Je vam to uspelo – prek slikarstva ali kako drugače?

Opazovanje in spoznavanje sebe zahtevata velik pogum, zato potem, ko nam to uspe, dobimo vero vase, samozavest. Brez tega ne bi nikoli začela slikati, še manj bi slike postavljala na ogled drugim. Ljudje imamo običajno dobro mnenje o sebi, vendar je to bolj samovšečnost kot samozavest. To priznanje je težko in mogoče le, če se odrečemo lastnemu egu. To so težave današnjega človeka ozke zavesti, ki je izgubil stik s svojo dušo in kozmičnim principom, recimo temu tudi notranji glas. Malokdo razume, da smo v resnici najmočnejši takrat, ko si upamo priznati svojo nemoč. Videnje lastnih napak, težnja k temu, da postanemo boljši, vse to nam daje izredno moč, zato si upamo več. Zopet je slikarstvo le zunanji odraz našega notranjega sveta.

Kakšna je bila vaša dosedanja umetniška pot – pa tudi življenje sicer –, ki vas je pripel-

jala do tu, kjer ste zdaj?

Po poklicu sem knjižničarka, družinska tradicija je pa umetniška in duhovna. Slikarstvo je moj hobi, slikarka Maja Cerar in moja sestra Suzana Škofic, krajinska arhitektka, pa moji najboljši mentorici in kritičarki. Svoje življenje sem posvetila duhovni poti. Malokdo me razume, zato izgubljam partnerje, zato sem izgubila službo. To je žrtev. Delujem za dobro Zemlje, veselja, vsega, kar obstaja, razgrajujem oblast, materializem, konfliktnost s tem, da začnem pri sebi. Želim, da zavladajo kvalitete, kot so brezpogojna ljubezen, sočutje, upanje, sreča za vse. Težko bi verjeli, kolikokrat moram zaradi tega pozabiti nase. Hkrati pa je to edino, kar me izpolnjuje. Zanima me, kaj lahko dam, ne kaj lahko dobim – to bi morala postati filozofija prihodnosti.

Ukvarjate se tudi z alternativnimi metodami zdravljenja? Kako se to povezuje z vašim umetniškim delom?

Alternativci naj ne bi uporabljali izraza zdravljenje, ker naj bi bila to domena šolske medicine. Sama še nisem našla najboljšega izraza za to, kar posredujem ljudem. Gre za energijo visokih frekvenc, ki nam postane dosegljiva potem, ko smo pridobili ključ do nje. Zato ne govorim o metodi, niti tehniki, le o povezovanju. Moje umetniško delo nastane tako, da kozmos razmišlja skozi mene potem, ko se povežem z njim.

Ljudje se verjetno precej obračajo na vas. Kako jim pomagate?

Ljudje se večinoma obračajo name, ker želijo hipno rešitev težav, čarobno paličico, in v pričakovanju, da bom glavna igralka v njihovi življenjski drami. To ne gre. Lahko vam le razširim zavest, da steče skozi vas čim več kozmične energije, ki vas bo uredila na vseh nivojih, na fizičnem, čustvenem, mentalnem in duhovnem. Pridobite sposobnost privabljanja sreče.

Kristina Z. Božič

Pestro dogajanje v Šubičevi hiši

Do konca leta vabljeni še na pet dogodkov

V Šubičevi hiši se je v zadnjem obdobju zvrstilo več zanimivih dogodkov. S pripravami najrazličnejših delavnic je že v februarju začel Večgeneracijski center Gorenjske (VGC) pri Zavodu O. Začeli so z ustvarjanjem in petjem ter delavnicami za urne možgane na skupinah za samopomoč Območnega združenja Rdečega križa Škofja Loka.

Kot je povedala Apolonija Kandus, koordinatorka VGC iz Zavoda O, so se v Šubičevi hiši na prvi skupni delavnici dobili aprila, ko jim je mojster pletarstva Janez Krišelj predstavil svoje delo. »Nadaljevali smo s predstavitvami skrbi za zemljo in vrt po načelih permakulture, izdelovanjem naravne kozmetike, predavanjem Zdravje tiči v trebuhu, delavnicami uporabe EFT tehnike (t. i. tapkanja), se učili rabe pametnega telefona ter uporabljati računalnik.« Poleg tega so organizirali tudi otroške delavnice. Otroke so v počitniškem

času tako razveseljevale delavnice: Za prste obližnit, Krede velikanke, Leteče brenčče in Lep pozdrav, saj veš čigav. V oktobru se je zaključila delavnica Batika, ki je potekala v štirih zaporednih sobotah in dveh skupinah. Zdaj začenejo s tečajem angleščine, ki bo zaradi velikega števila udeležencev razdeljen v dve skupini, ki se bosta srečali desetkrat. Sicer pa vsak četrtek od oktobra naprej poteka tudi vadba Gib za dušo in telo, pripravili so tudi že delavnico Sadnih in zelenjavnih shrankov.

Kristina Z. Božič

V novembru in decembru pripravljajo naslednje dogodke:

- Spoznajmo Rusijo (predavanje), 30. 11. 2017, ob 16. uri,
- Delavnica izdelave novoletnih voščilnic, 28. 11. 2017, ob 16. uri,
- Delavnica adventni venčki, 2. 12. 2017, ob 10.15,
- Delavnica Origami darilne škatlice, 9. 12. 2017, ob 10.15,
- Otroška kreativna delavnica Marmoriranje, 27. 12. 2017, ob 10.15.

Več na spletni strani: www.subicevahisa.si

V ritmu plesa, glasbe in turizma

V tem letu je Turistično društvo Sovodenj praznovalo 45 let, folklorna skupina 35, turistični podmladek 20, kontrabant 5 in kvartet Krehovci 21 let delovanja. Na prireditvi je vsaka sekcija društva na svoj način, s plesom, pesmijo, igranimi prizori ali besedno predstavila večdesetletno delovanje.

Nosilci projekta 'praznovanje' so bili člani folklorne skupine, ki letos praznuje 35 let delovanja.

Utrinke dela sekcij so pokazali tudi na fotografijah na velikem platnu. Drobec dela in razvoja je bil viden še na razstavi v gasilski dvorani po koncu kulturne prireditve.

Turistično društvo je 40 let skrbelo za likof po košnji oz. etnografsko prireditev pokošnjico, zadnjih šest let pa jo pred košnjo v Novi Oselici nadomešča Janez že kleplje. K prepoznavnosti krajev v okolici Sovodnja so pripomogli številni pohodi ob rapalski meji in tudi 24 Srečan Janezov.

Folklorniki optimistični z Julko

Za folklorno skupino so značilna tri obdobja, ki so jih skozi ples prikazali v obrnjenem vrstnem redu. Najprej so se odvrtili plesi iz sklopa koledovanje, potem štajeriši in na koncu venček, ki so ga plesali na začetku delovanja. Z njimi je bilo več mlajših glasbenikov, pa tudi harmonikarica Julka Bogataj, ki jih 35 let spremlja, zabava in spodbuja s svojim optimizmom. Druži jih veselje do plesa in ljudskega izročila. Z venčki plesov popestrijo nastope v Novi Oselici, v dvorani na Sovodnju in drugje, po domovih za ostarele, po krajih v občini, regiji in Sloveniji, v zamejstvu, na tekmovanjih. 25 let so plesali v gorenjskih narodnih nošah, zadnjih

Turistični podmladek je letos obeležil že 20 let.

deset let tudi v vsakdanjih kmečkih oblačilih, ki so jih tod nosili okrog leta 1920.

Tudi turistični podmladek zelo aktiven

Turistični podmladek je v dvajsetletnem delovanju šestnajstkrat sodeloval na turističnih festivalih Turizmu pomaga lastna glava. Bili so pobudniki za prve pohode z zgodbo ob rapalski meji od Sovodnja ob Podosojščici do Cerkljan-

skega Vrha, ob Javorščici do vrha Javorjevega Dola, z dna do vrha Podlanišča na meji občin Cerkljevo in Gorenja vas - Poljane.

Petje in ...

Pevke Grabljice pojejo stare ljudske in ponarodele pesmi. Včasih kaj prav po žensko poklepetajo tudi na odru. Pohvalijo se s številnimi nastopi doma in v okolici, tudi na srečanjih ljudskih pevcev in godcev. Tudi pri njih se pevski sestav redči in zapolnjuje z novimi glasovi. Dobrih deset let nastopajo v nošah, kot so jih nekoč v teh krajih za praznike nosile ženske.

Kvartet Krehovci je strnjeno prepeval deset let, potem so se vključili v pevsko skupino Pozdrav. Izdali so tudi zgoščenko Staro kljuse.

... igralstvo v krvi

Sekcija Kontrabant z avtentičnimi oblačili in igranimi skeči skrbi za popestritev pohodov ob rapalski meji in na drugih dogodkih, sodeluje s TD Žiri na tradicionalnem pohodu na Mrzli Vrh ter ureja poti ob rapalski meji.

Igralska skupina je z igranimi prizori življenja nekoč na kmetiji popestrila številne Pokošnjice in pripravila dve celovečerni predstavi, posamezni člani pa so aktivni ob različnih dogodkih v kraju in na gostovanjih folklorne skupine.

Milka Burnik

Vzorno ravnanje s kulturno dediščino

Že dlje časa (vsaj, kar je odpadlo listje), lahko tisti, ki se iz smeri Gorenje vasi vozimo proti Trebiji, opazimo od Pilovca proti Trebiji na levem bregu Sore na velikem travniku posebne vrste osamelec. Pa ne drevo, ampak – bunker Rupnikove linije. Ti so prav na območju naše občine najpogostejše posejani in najbolj ohranjeni, dva od njih pa sta razglašena za kulturni spomenik lokalnega pomena – utrdbi na Golem vrhu in Hrastovem griču.

Poseben primer zglednega ravnanja je Jejarjeva njiva oziroma travnik, na katerem je lastnik Jani Urh zaraščenost odstranil in bunker tudi očistil, tako da se je njegova lepota pokazala v pravi luči.

Vzorno ravnanje seveda velja samo pozdraviti, saj gre za našo skupno kulturno dediščino, ki dograjuje razumevanje preteklosti in oblikuje našo sedanost (tudi in predvsem s turističnega vidika). Eden največjih objektov (utrdba v Golem vrhu) je čedalje bolj obiskan, tudi po tematskih poteh po sledah gradnje Rupnikove linije se sprehodi vse več obiskovalcev. Ker gre tudi za izjemno arhitekturno dediščino, bi morda veljalo razmišljati o širši vpetosti vseh objektov na območju Poljanske doline (teh je prav na območju od Blegoša do Golega vrha, če gledamo celotno območje Slovenije, največ) v skupno zgodbo.

P. N.

Jejarjevi so na očiščenem travniku objekt Rupnikove linije ohranili, kar je zgleden primer ravnanja s kulturno dediščino in ga velja pozdraviti.

Prostor, kjer se vedno nekaj dogaja

Knjižnica je prostor, odprt za vse, kjer se vedno dogaja kaj zanimivega. Da se boste lažje odločili in našli nekaj zase, vam na tem mestu podrobneje predstavljamo naše prireditve.

Na uri pravljic

Vsak mesec knjižničarka pripravi urico pravljic. Ob poslušanju in pogovoru o pravljici se otroci srečajo s klasičnimi junaki/pravljicami, skupaj premagujejo različne strahove (tema, živali ...), se pogovarjajo o praznikih (novo leto, božič ...). Vsak mesec nekaj drugačnega, zabavnega. Ura je namenjena otrokom od 4. leta dalje.

V sodelovanju z Ambasadorji nasmeha nas enkrat mesečno obišče Zala s psičko Ito ali kužkom Knutom. Ta bralna urica je v prvi vrsti namenjena otrokom, ki neradi berejo. Živali so trenirane za delo z otroki. Ker pa imajo tudi živali omejitve, je za sodelovanje potrebna predhodna prijava. Število otrok je omejeno na 8.

Delavnica animiranega filma

Rdeča nit rednih mesečnih delavnic animiranega filma so majcena bitja, ki živijo v skritih kotičkih stanovanj in hiš. Najprej bodo udeleženci izdelali čisto svoja bitjeca in jim zgradili majcena domovanja. Potem si bomo skupaj izmislili razne pustolovščine in jih tudi posneli v tehniki stop animacije (sličica za sličico). Delavnice so zasnovane tako, da bo vsaka zaključena celota, a se bodo med seboj povezovale. Skupaj si bomo izmišljevali, risali, oblikovali, fotografirali in animirali. Pridružite se nam, predhodne prijave niso potrebne.

Računalniške urice za starejše

V teh uricah se lahko poučite o vsakdanji uporabi računalnika. Delavnice svetujemo pri uporabi različnih orodij, ki vam morda povzročajo težave (word, excel, internet, družabna omrežja ...).

Spoznavanje glasbil in pravljica

V sodelovanju z Glasbeno šolo Škofja Loka nas obiščejo otroci, ki se tam učijo igranja različnih glasbil.

V prvem delu ure se pogovarjamo o glasbilu, izvemo kakšno zanimivost, prisluhnemo zvoku. V drugi polovici ure pa otroci prisluhnejo še pravljici, ki se navezuje na glasbilo, ki ga imamo na obisku.

Ustvarjalna delavnica s knjigo

Delavnico je avtorica Dragica Toplišek Tušar poimenovala tudi 'Zakladnica izkušenj starejših v prepletu z domišljijo najmlajših'. Na eni strani starejši ljudje, ki so polni osebnih ali domišljijjskih zgodb, anekdot in pripovedk, na drugi strani pa vedoželjni otroci, ki morda v vsakdanjem življenju nimajo stika s starimi starši – dve generaciji, ki se bosta združili, in ustvarili bomo res lepe reči.

Enkrat mesečno pripravimo delavnico, na kateri izdelujemo različne izdelke. Izdelke, ki jih otroci izdelajo, odnesejo s sabo domov. To leto smo že izdelali kazalke za knjige in netopirčke.

Četrtkovi večeri s knjižnico

Četrtki so namenjeni prireditvam za odrasle. Srečali smo se že s prvim potopisnim predavanjem. Prva, ki sta 19. oktobra začela dogodke

za odrasle, sta bila Martina Kavčič Oblak in Peter Oblak. Popeljala sta nas po Jordaniji, kjer sta se potepala preteklo pomlad. Bilo je poučno in zabavno. Poizkusili pa smo tudi značilno jed iz teh krajev.

9. novembra je potekala predstavitev zbornika Naših 500 pomladi pod varstvom sv. Urha: zbornik ob 500-letnici posvetitve župnijske cerkve sv. Urha v Leskovici. Lidija Razložnik nam je na kratko predstavila pomembnejše dele zbornika. Če ste prireditev zamudili, knjigo pa bi želeli prebrati, imate možnost nakupa ali izposoje v naši knjižnici.

Napovedujemo pa tudi literarni večer v decembru. V četrtek, 7. 12., ob 19. uri nam bo svojo knjigo predstavil Lado Leskovar.

Trudili se bomo večere zapolniti z zanimivimi vsebinami. Ste avtor nove knjige, pesniške zbirke? Ste se potepali po čudovitih tujih ali domačih prostranstvih? Povabljeni, predstavite nam svoja dela in potepanja.

V knjižnici potekajo tudi delavnice, ki jih izvedemo samo enkrat ali pa samo v določenem mesecu. V decembru bo potekala delavnica izdelovanja novoletnih okraskov in voščilnic. Potekala pa bo tudi delavnica KRIŽ KRAŽ – vadba za možgane. Več o terminih si oglejte v razporedu.

Bernarda Buh

Prireditve za otroke in odrasle v Krajevni knjižnici GORENJA VAS

četrtek, 30. 11. 16.00–17.30	Brezplačna delavnica KRIŽ-KRAŽ – vadba za možgane	Saša Bergant
ponedeljek, 4. 12. ob 17.00	Ura pravljic – od 4. leta dalje PRAVLJICA O MIKLAVŽU	Bernarda Buh
torek, 5. 12. 13.00–14.00	RAČUNALNIŠKE URICE	Lucija Kavčič
četrtek, 7. 12. 16.00–17.30	Brezplačna delavnica KRIŽ-KRAŽ – vadba za možgane	Saša Bergant
četrtek, 7. 12. ob 19.00	Četrtkov večer s knjižnico – predstavitev knjige LADO: Ena sama ljubezen	Lado Leskovar
ponedeljek, 11. 12. ob 17.00	Beremo z nasmehom s kužkom KNUTOM Obvezne predhodne prijave	Ambasadorja nasmeha: Zala Špegu in Knut
torek, 12. 12. ob 17.00	Delavnica za spretnostne prste Izdelava novoletnih okraskov in voščilnic	Tina Mlinar Rozinger
četrtek, 14. 12. ob 17.00	Brezplačna delavnica KRIŽ-KRAŽ – vadba za možgane	Saša Bergant
torek, 19. 12. 13.00–15.00	RAČUNALNIŠKE URICE	Lucija Kavčič
ponedeljek, 18. 12. ob 17.00	Delavnica za spretnostne prste PO PRAZNIKIH DIŠI	Saša Ambrožič

Prireditve za otroke v Krajevni knjižnici POLJANE

petek, 1. 12. ob 17.00	Ura pravljic – od 4. leta dalje VELIKODUŠNA MIŠKA	Romana Hafnar
petek, 15. 12. ob 17.00	Delavnica za spretnostne prste PO PRAZNIKIH DIŠI	Saša Ambrožič

Prireditve za otroke v Izposojevalni enoti SOVODENJ

sobota, 2. 12. ob 10.00	Ura pravljic – od 4. leta dalje DOBRI ZLOBNI VOLK	Polona Homec
sobota, 16. 12. ob 10.00	Delavnica za spretnostne prste BOŽIČNA USTVARJALNICA	Polona Homec

»V nobeni stvari ni dobro pretiravati«

Zaropotale so pokrovke, zaigrala je harmonika in fantje so zavriskali. Bilo je proti večeru v ponedeljek, 6. novembra, v Podobenu pri Kovšaku. Zbrali smo se vaščani in najbližji sorodniki, da z »lofiranjem« proslavimo častitljiv jubilej gospodarja Poldeta. Na pragu nas je pozdravil sin in nas povabil v hišo, kot rečemo na vasi dnevni kmečki sobi, slavljenca namreč noge ne držijo več najbolje.

Takole je v začetku novembra z domačimi in sosedmi obeležil 90-letnico Kovšakov Polde iz Podobena.

Kot se ob takem jubileju spodobi, smo mu najprej zapeli, čestitali in se fotografirali z našim darilom – čokoladno torto. Polna hiša nas je bila in še kuhinjo smo zasedli. Okrepčali smo se z dobrotami na mizah, dekleta pa so postregla s pijačo. Domači so mu pripravili in prebrali pesem o njegovem življenju.

V Podobeno iz Bukovega Vrha

Nato je stekel klepet, kako je bilo tistega leta 1956, ko se je priženil h Kovšaku in vzel domačo Johančo. Bila je res prava ohcet, »špilala« sta pa Mežnarjeva Jaka in Janez z Jarčjega Brda. Trske so se luščile iz lesenega poda, ko so »ohcetarji« zaplesali.

Polde je prišel z desnega brega Sore, iz Bukovega Vrha. »U Kisuc« je bil doma, v desetčlanski kmečki družini. Pri Kovšaku se je pridno oprijel dela. Zgradil je nov hlev, hišo in kozolec. Žena Johanca mu je povila štiri otroke: Ivana, Poldeta, Metoda in Irmo. Vsi imajo že svoje družine in vnuki so veselo pomagali pri strežbi in petju ob zvokih harmonike. Vaščani ga spoštujemo kot pridnega, delovnega in poštenega sosedu. Žena Johanca, s katero sta skupaj preživela celih 60 let, je lani umrla. Zdaj mu je v veliko veselje vnukinja Špelca, sicer pa pohvali tudi snaho Anito. Sin Metod, ki skrbno nadaljuje s kmetovanjem, pa skrbi za poln hlev živine.

Prava mera povsod, pri kosilu pa kozarček vina

S sosedovo Štefko sta poklepetala o življenju, predvsem pa o skrbi za zdravje.

Ob tej visoki obletnici in razmeroma dobrem videzu slavljenca jo je zanimalo, kako si ureja vsakdan in življenjsko potrebne dejavnosti. Pa mu dajmo besedo:

»Življenje me je izučilo, da v nobeni stvari ni dobro pretiravati. Prehuda žalost ali veselje zmedeta utirjeno delovanje človeka. Ravno tako je potrebno imeti pravo mero v prehranjevanju. Jaz lahko vse jem, vendar večkrat po malo. Med kosilom mi paše pol kozarca belega vina. Pijančevanje in zapravljanje božjega časa ni v moji navadi.

Moja telesna teža je skoraj ves čas enaka, kar pravijo, da je dobro za srce. Le drža telesa je starosti primerna; malo me je že ukrivilo. Gibljem se z berglami, da se lahko vsak dan sam uredim. Noge pa me ne ubogajo več. Zato moram biti kar previden, da se ne prevrnem. Spim dobro, brez tablet. Hodim pa kar zgodaj v posteljo. Pravijo, da je dobro hoditi »s kurami spat«. Pa celo noč mi ni treba na stranišče.

Dolgčas mi ni, čeprav razen domačih nimam veliko obiskov. Sem pa hvaležen, da mi domači pri vsem pomagajo.

Čez dan rad pogledam TV, poslušam Radio Ognjišče, pa tudi kaj preberem, sicer pa veliko molim. Zdaj, ko je žena Johanca umrla, sem dopoldan bolj sam.

V največje veselje mi je dveletna vnučka Špelca. Je prijazen, igriv in zdrav otrok. Midva se znava pocrklati in nasmejati. Vsak večer pred spanjem se obvezno pride posloviti s poljubčkom in objemom. Res je, kot pravijo, da se starejši in otroci najbolje razumejo. Če mi bo zdravje še kolikor toliko služilo, bo kar šlo.«

Seveda, Polde, s Tvojimi zdravimi pogledi na življenje prav gotovo in to Ti tudi mi vsi želimo!

Štefka Križnar in Jože Dolenc

Vabilo na študijski krožek o dr. Alešu Ušeničniku

3. julija 2018 bo minilo že 150 let od rojstva veleuma, ki ga je dala Poljanska dolina, dr. Aleša Ušeničnika.

Aleš in brat Franc (rojen 2. 10. 1866) sta se rodila gostaçema Janezu in Micki, ki sta kasneje živela v Predmostu v hiši, ki se je imenovala imenovani Županovše. V skromnih razmerah sta brata obiskovala osnovno šolo v Poljanah in Škofjo Loko, gimnazijo in bogoslovje pa v Ljubljani. Oba sta postala duhovnika, nadaljevala študij v Rimu, v Germaniku in na papeški univerzi Gregorijani, in oba doktorirala iz filozofije ter teologije.

Aleš se je uveljavil kot eden najuspešnejših slovenskih katoliških filozofov. Bil je državni poslanec, profesor dogmatike in sociologije ljubljanskim bogoslovcem, profesor filozofije, rektor slovenske univerze, dekan Teološke fakultete ter dopisni član JAZU ter Papeške akademije sv. Tomaža Akvinskega. Bil je tudi soustanovitelj SAZU, zaradi političnih razlogov iz nje izključen, po petdesetih letih pa rehabilitiran.

A. Ušeničnik je bil najprej duhovnik, imel je prirojen pesniški in sploh umetniški talent,

po poklicu pa je bil filozof. Svoj nauk je imenoval krščanski solidarizem. Zavračal je predvsem socializem in komunizem. To pa je tudi razlog, da je do današnjih dni vedenje o njem zelo skromno.

Prav je, da se najprej rojaki iz Poljanske doline odzovemo povabilu k sodelovanju, saj bomo tako njegovo življenje in delo bolje spoznali.

Vljudno ste vabljeni na uvodno srečanje študijskega krožka o Alešu Ušeničniku, ki bo v veroučni učilnici v Poljanah, v petek, 1. decembra 2017, ob 19. uri.

Majda Debeljak

Pripravljeni smo na zimo

V oktobru in novembru je bilo na šoli kar nekaj dogodkov, ki so nas telesno, intelektualno in varnostno pripravili na prihajajočo zimo.

Evakuacija

Med gradnjo nove telovadnice se je porušil betonski nosilec starega dela šole, kar je povzročilo veliko razdejanje in paniko, neposredna posledica pa je bil tudi požar v kuhinji. V šoli je ostalo ujetih pet učencev, nekateri izmed njih so bili težje ranjeni. Osebe šole se je hitro odzvalo in sprožilo evakuacijo, ki je potekala gladko in hitro, na klic na pomoč pa so se odzvali gasilci dveh gasilskih društev.

K sreči je šlo le za scenarij vaje, ki smo jo v okviru oktobra, meseca požarne varnosti, učenci in zaposleni šole opravili skupaj z gasilci PGD Gorenja vas in Trebija. Želimo si, da bodo gasilci še mnogokrat prišli na obisk, vendar nikoli zaradi nesreče.

Šport

28. oktobra se je 41 naših učencev udeležilo Ljubljanskega maratona. Daleč najboljši med njimi je bil ponovno Žan Šubic iz 6. razreda, ki je dosegel 2. mesto v svoji kategoriji, z odličnimi rezultati pa se lahko pohvalijo tudi ostali učenci. Žan Šubic je izstopal tudi na medobčinskem krosu v Škofji Loki, na katerem je osvojil zlato medaljo.

Vrtljak poklicev

Za osmošolce se je »Vrtljak poklicev« prišel v šolski avli. Jernej Markelj nam je pripravil zanimivo predstavitev o lesu – kot izjemnem in neizkoriščenem potencialu Poljanske doline in celotne Slovenije. Poklici prihodnosti zahtevajo vse več podjetniških veščin, zato nam je Jernej skozi osebno pripoved predstavil pot uspešnega podjetnika. Po malici smo se odpeljali v Škofjo Loko, kjer so se učenci v Šolskem centru Škofja

Loka udeležili poklicnih delavnic in si ogledali predstavitev gorenjskih srednjih šol.

Tehniški dnevi

V lepih oktobrskih dneh smo tudi 6. in 7. razredi izpeljali tehniške dneve.

Namenili smo jih spoznavanju domačih krajev, dediščine in ljudi, ki se trudijo za prepoznavnost in razvoj Poljanske doline. Učenci 6. in 7. razredov so se po urejeni tematski poti podali na ogled Rupnikove linije od Gorenje vasi do Hrastovega griča. Vodnik Boris Žnidarčič nam je nazorno predstavil zgodovino gradnje malih tipskih objektov in slemenskih utrd, ki so jih pred približno 80 leti gradili naši predniki, a kasneje nikoli niso služile obrambnemu namenu. Na poti nas je spremljal tudi Škofov Francelj, ki z anekdotami »pripoveduje« s tematskih tabel.

Tekmovanje iz razvedrilne matematike

5. oktobra je potekalo šolsko tekmovanje iz razvedrilne matematike. Tekmovalo je 31 učencev od 6. do 9. razreda. Na državno tekmovanje se je uvrstil David Pintar iz 7. razreda.

Svizci v Tamarju

28. oktobra smo se odpravili na našo dvodnevno avan-turo. Skupina 16 Svizcev iz planinskega krožka OŠ Gorenja vas, mentorici planinske skupine in vodnik iz planinskega društva Gorenja vas smo se odpravili proti Mojstrani, kjer smo si ogledali Slovenski planinski muzej. Pot smo nadaljevali do Planice, kjer smo se povzpeli na planiške skakalne. Od tam smo se odpravili po dolini pod Poncami do našega naslednjega cilja – planinskega doma v Tamarju.

Svizci v Tamarju pred vzponom na Slemenovo špico

Naslednji dan zjutraj smo se okrepčali z zajtrkom, toplim čajem, se toplo oblekli, si nadeli nahrbtnike in se poslovili. Počasi in vztrajno smo pridobivali na višini in se bližali naši Slemenovi špici, ki je spremljala vse naše korake in nas vabila k sebi.

Po počitku in malici na vrhu smo si oprtali nahrbtnike, pomahali Jalovcu ter se odpravili proti Vršču. V Erjavčevi koči smo še zadnjič »pošttempljali« naše planinske dnevnike in se prijetno utrujeni, a polni novega znanja, dogodivščin in pozitivne energije podali na avtobus, ki nas je popeljal nazaj v Poljansko dolino. Da nam bo ta tura ostala v lepem spominu, se imamo zahvaliti tudi projektu Slovenija planinari PZS, s pomočjo katerega smo krili del stroškov. Upava, da se bo rod Svizcev OŠ Ivana Tavčarja in PD Gorenja vas še povečeval ter poskrbel, da planinarjenje ostane del poljanske in slovenske kulture.

Pripravili učenci in učitelji OŠ Ivana Tavčarja

Akcija nulapet

Podprimo naša društva, ker nas nič ne stane

Društveno dogajanje je pomemben del življenja v naši občini. Veliko občanov je tudi članov občinskih društev, ki s ponosom in vnemo skrbijo, da je vsakdan v naši občini lepši, varnejši ali športno in kulturno pestrejši. In vsakdo, ki plačuje dohodnino, lahko našim društvom še dodatno pomaga, tako da jim podari do 0,5 % svoje dohodnine ... to ga nič ne stane, pomeni pa veliko.

Nič nas ne stane, če 0,5 % dohodnine namenimo našim društvom.

V naši občini je 19 društev, ki jim lahko podarite del svoj dohodnine in tako pomagate pri njihovih prizadevanjih. Če se za to ne odločite, gre vašega pol odstotka nazaj v proračun. Tam vsako leto ostane več kot štiri milijone evrov neporabljenih.

Vsako se verjetno najprej spomni naših prostovoljnih gasilcev, ti si vedno zaslužijo našo pomoč. Ima pa najbrž vsakdo poleg gasilcev še kakšno svoje najljubše občinsko društvo, tudi njim lahko podarite pol odstotka. Če bi radi tega pol odstotka razdelili med več

društev, lahko storite tudi to – izberete jih lahko do največ pet.

Kako lahko darujete?

Darujete lahko preko sistema e-Davki ali se pozanimajte pri društvih samih. Lahko pa obiščete spletno stran dobrodelen.si. Tam je seznam vseh društev iz naše občine – poiščete jih po poštni številki, jih označite, vpišete svoje podatke, natisnete obrazec in ga do konca leta odnesete ali pošljete na finančni urad. Vaša odločitev velja do preklica oziroma spremembe prejemnikov.

»Bodite dobrodelni še letos, da bo že naslednje leto tudi zaradi vas življenje v naši občini še lepše, boljše, varnejše,« so zapisali na Centru nevladnih organizacij Slovenije, krovne nevladne organizacije, ki skrbi za vseh 27.000 slovenskih društev in nevladnih zavodov, ustanov.

U. B.

Dogodivščine gorenjevaških mepijevcev

»Mami, prijavila bi se k MEPI-ju. Ali veš, da greš lahko v Anglijo?«

»Kaj sploh je MEPI?«

»Mednarodno priznanje za mlade, v katerem lahko sodeluješ tudi na naši šoli.«

»Kaj ima Anglija z MEPI-jem?«

»Od tam ta program izhaja in na končno odpravo na zlati stopnji lahko gremo tudi v tujino, v Anglijo.«

In se je prijavila v program MEPI. In šla na zlato odpravo v Anglijo. Še prej je na bronasti, srebrni in zlati stopnji opravila večdnevne odprave po Sloveniji. Za dva, tri, štiri dneve. V skupini vrstnikov, s šotorom, kuhalnikom, zemljevidom, kompasom, zalogo hrane in obličev. V družbi sončnega in deževnega vremena ter inštruktorjev, ki se vedno znova presenečeni nad svojim veseljem, ko ob koncu dneva zaslišijo glasove še zadnje skupine, ki se bliža cilju. Z neprecenljivo izkušnjo o pomembnosti načrtovanja, sodelovanja in spodbujanja med člani skupine. Izkušnjo o tem, kaj zmoreš, če si to zares želiš, in kako zelo si zadovoljen, ko dosežeš cilj, do katerega ni bila vedno najlažja pot.

MEPI niso samo odprave. Vsak posameznik se mora v okviru programa ukvarjati s športom, se naučiti nekaj novega in se preizkusiti kot prostovoljec. Slednje večini udeležencev nudi neprecenljive izkušnje. Na začetku so vsi nekoliko zadržani. Nato obiski pri otrocih v

vrtnu in podaljšanem bivanju ali pri starejših sokrajanih postanejo prijetna tedenska rutina, in ko učenci opravijo predpisano število ur, sledi čustveno slovo.

Mepi na gorenjevaški šoli že šest let

OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas ponuja devetošolcem sodelovanje v programu MEPI že 6. leto. Vsako leto se v program vključi več učencev. MEPI je pozitivno sprejet med učenci, starši, učitelji in vodstvom šole.

Osemnajst letošnjih mepijevcev je že doživelo prvo razburljivo dogodivščino, ČŠOD Gorenje. Tri dni so preživeli v prečudoviti naravi pod Roglo. Skozi socialne igre so razvijali nove prijateljske vezi, se preizkusili v različnih športih, se podučili o prvi pomoči, imeli tri pohode, kjer so pridobljeno znanje orientacije preizkusili tudi v naravi. Navdušeni so bili nad predavanjem podpredsednice RK Slovenije, gospe Irene Nečemer, ki jim je spregovorila o pomenu prostovoljstva. Pridobljeno

Na letošnji prvi odpravi na Rogli so mepijevci znanje iz orientacije že preizkusili tudi v naravi.

znanje jim bo pomagalo pri poskusni in končni odpravi v pomladnih mesecih. Poleg naštetega učenci v šoli pomagajo tudi pri dejavnostih, ki so povezane s pridobivanjem sredstev za šolski sklad.

Sodelovanje v programu spremljajo tudi denarni stroški, pri čemer je največje breme na starših. S prispevki iz šolskega sklada pomagata šola in Občina Gorenja vas - Poljane.

Vsem, ki nam na tej MEPI poti s čimer koli pomagajo, se z mentorico Alenko Jesenko iskreno zahvaljujemo.

Mateja Barbič, mentorica MEPI

Z gibanjem do več spomina

Naj bo naš poligon – narava!

Pred nekaj dnevi sem brala intervju znanega gledališkega igralca, ki je dejal, da teče vsak dan s slušalkami na glavi in se na ta način uči besedilo. Poudaril je, da opaža, da si med tekom veliko bolje zapomni besedilo, kot če se uči doma na kavču.

Foto: Jana Rojc

Otroci z gibanjem utrjujejo svoje zdravje in – spomin.

Nevroznanstveniki so ugotovili, da se med gibanjem izloča posebna snov, ki je pomembna za nastajanje novih živčnih celic ter povezavo med njimi. Ni iz trte zvito, da je dober športnik tudi odličen učenec, ki je prav tako lahko uspešen še v glasbi. Več časa ko namenimo gibanju, bolj se bo to poznalo na intelektualnem področju.

Prav tako si otroci z gibanjem v naravi utrjujejo zdravje. V zadnjem času se opažajo slabši rezultati pri izvajanju športnovzgojnega kartona, kajti otroci premalo hodijo, kolesarijo, plezajo, skačejo, se lovijo, ni iger z žogo v popoldanskem času ...

Včasih smo otroci težko čakali, da se dobimo sredi vasi, da se gremo skrivalnice za kupi sena, da plezamo po kozolcu in se skrijemo v koš ali otavo, da gremo na hrib, kjer je polno snega in naredimo snežake, se kepamo in sankamo, da se vozimo s prevelikimi kolesi, ki smo jih vozili kar stoje, ker je bil sedež previsoko ... Pa nas je skoraj vsako popoldne čakalo še delo na kmetiji.

Kaj se je zgodilo z urniki naših otrok?

Na žalost je vse to šlo iz popoldanskih urnikov otrok. Večina se jih peha za pridobivanjem novih znanj, so na usmerjenih športnih aktivnostih, v glasbeni šoli oziroma delajo domačo nalogo in se učijo. V času natrpanih načrtov je to potrebno, a na žalost usmeritev v celotni državi ni pravilna. Mogoče bomo še dočakali, da bo prišla v šolske klopi drugačna direktiva, kjer bo več poudarka na gibanju, glasbi, likovni umetnosti, predvsem pa na med-

Po vsakem gibanju se počutimo bolje, slaba volja izpuhti, grde misli odženemo, bolje spimo, vsi napor postanejo lahkotnejši, lažje se učimo, več si zapomnimo, lažje mislimo, skratka: po športnih aktivnostih postanemo bolj srečni, zadovoljni in uspešni.

sebojnih odnosih, spoštovanju in razumevanju ter sprejemanju funkcionalnih znanj.

Kaj nam pomaga znanje, za katerega smo porabili dneve in noči, da smo ga strpali v pozabljive možgane? Kadar to znanje potrebujemo, odpremo internet in vse izvemo.

Žal so računalniki, TV-ji, mobilni telefoni neizogibni in potrebni v današnjem življenju, a poskusimo biti starši tako preudarni, da postavimo meje, koliko in komu dovoliti njihovo uporabo glede na starost in razpoložljivi čas.

Z gibanjem je vse lažje

Otroci bi morali veliko več časa preživeti v naravi, se gibati, skakati, plezati, tekati ... Zelo vesela sem projekta, za katerega so se odločili v vrtnu, kjer bodo imeli del vzgojno-izobraževalnega procesa kar v gozdu. Nikoli naj ne bo vreme razlog za poležavanje na kavču, temna noč vzrok za odpoved sprehodu, mrzel ali vetroven dan za odpoved planinarjenja, blatna cesta, da ne sedeš na kolo, preveč naloge, da se ne zmeniš s sosedom za igro košarke.

Jana Rojc

Čas povezovanja, branja in miru

Oktober je čas za Simbiozo giba, vseslovenska akcijo, ki spodbuja medgeneracijsko sodelovanje preko športa. Učenci od 1. do 4. razreda so k uram športa povabili stare starše, petošolci pa so se z njimi družili popoldne.

Utrinki s Simbioze giba: Pa začnimo!

Starejši so dokazali, da so še vedno v odlični formi. Ena izmed babic je povedala, da je ob vajah obudila spomine na čas pred 60 leti, ko je tudi sama obiskovala šolo, a takrat niso imeli velikih telovadnic, pa tudi ure športa so izgledale drugače.

Učenci in stari starši pa se niso potili samo v dopoldanskem času in samo v telovadnici, ampak so se preselili tudi v naravo. Učitelj športa jim je pripravil pravi gozdni orientacijski izziv, petošolcev pa so babicam z vnuki pomagali in jih z malo pomoči pripeljali do kontrolnih točk.

S knjigami, o(b) knjigah ...

Oktober je povezan tudi s knjigami in branjem. Tako nam ni težko izbrati tedna, v katerem beremo vsi na šoli. Seveda ne ves čas, ampak dvajset minut na dan. V Bralnih minutah beremo prvih 10 minut prve ure in zadnjih 10 minut tretje ure. Na začetek in konec branja nas spomni zvonec ali učenci preko ozvočenja. Takrat tudi zastavijo uganko v zvezi s knjigami ali šolo.

Vid Buh: »Meni so bile bralne minute zelo všeč. Bral sem veliko različnih knjig. Prebral sem Bučka, Groznega Gašperja. Bilo je zanimivo, ker se iz knjig lahko tudi kaj naučiš. Branje je veliko bolj zanimivo kot pisanje v šoli ali da sam napišeš knjigo.«

S knjigami je povezan tudi nacionalni projekt Rastem s knjigo, ki spodbuja bralno kulturo. Naši sedmošolci se temu projektu pridružijo vsako leto. Združijo ga z ogledom škofjeloških znamenitosti ter Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka.

Emma Karba: »V Nacetovi hiši nam je vodička razložila zgodovino te znamenite stare hiše in nam povedala tudi kakšno zanimivo zgodbo. Zatem smo se sprehodili čez Hudičev most in se pogovarjali o legendah, ki krožijo o njem. Za konec smo odšli v knjižnico, kjer smo videli, kako se knjige označujejo in iščejo. Dobili smo tudi zanimivo knjigo letošnjega projekta Rastem s knjigo z naslovom Zvezde vabijo avtorja Mihe Mazzinija. Vsi jo bomo prebrali za domače branje.«

Kultura

Svoje vtise o kulturnem dnevu je strnila šestošolka Iza Benedičič: »Učenci od 6. do 9. razreda smo imeli kulturni dan, ki je potekal v šoli in v Žireh. Prvi dve uri smo si ogledali del filma Agathe Christie, konec pa smo si morali izmisliti sami. Nato smo se odpravili v Žiri na predstavo Mišelovka. Bila je zelo napeta in malce strašna. Konec je bil drugačen, kot smo pričakovali, a vseeno je bil srečen. Igralci so nas zelo navdušili.«

Učenci Unesco šol iz vse Gorenjske so skupaj s svojimi mentorji prišli na našo šolo in se udeležili Teka v smeri umetnosti, na katerem so v parih ali skupinah iskali freske na fasadah poljanskih hiš.

Tehniški, naravoslovni dnevi ...

Na prvem naravoslovnem dnevu so prvošolci preko raznolikih dejavnosti spoznavali svoje telo.

Učenci prvega trilettja so se na tehniškem dnevu posvetili mačku Muriju. Prvošolci so izdelovali lončke za mačka Murija, drugošolci so šivali gumb obšli iz filca izrezane oči, ušesa in smrček. Nastale so lepe Murijeve glavice, ki jih bodo kot podstavek spremljale pri branju v okviru projekta Beremo z mačkom Murijem. Tretješolci so izdelali prave lutke. Ana Omejc iz 3. a je povedala: »Zelo je bilo zanimivo. Šivali smo mačka Murija. Vsak je naredil svojega in nastali so zelo lepi Muriji. Na koncu smo se fotografirali.«

Planinci na tromeji

Druga, starejša skupina mladih planincev se je odpravila na prvi pohod – na Tromejo. Njihovo izhodišče so bile Rateče, povzpeli pa so se na višino 1508 metrov. Kar precej strmo je bilo, a na vrhu jih je v lepem vremenu čakal prelep razgled na doline in vrhove Slovenije, Avstrije ter Italije.

Medobčinsko prvenstvo v krosu

Proga je potekala v Podlubniku ob Selški Sori. Prekrasen ambient so učenci polepšali še z odličnimi rezultati. Najboljši v svojih kategorijah bili: Polona Tavčar, Lena Grebenc in Tinkara Krek (1. mesto), Gašper Čadež (2. mesto), David Križnar, Ana Dolenec in Maja Peternel in Jure Mrak (3. mesto), Dominik Pisk, Ožbej Krek in Žiga Peternel (4. mesto). Še trije so prejeli priznanje za uvrstitev do 5. mesta. Ekipno so bili tretji.

Razstava

Lions klub Škofja Loka je skupaj z Občino Škofja Loka v škofjeloškem Sokolskem domu organiziral odprtje razstave Plakat miru – bodočnost miru. Razstavljena so dela učencev osnovnih šol Škofja Loka-Mesto, Železniki in Poljane.

Na natečaju je sodelovalo 88 učencev. Izmed vseh del je posebna komisija izbrala tri, ki bodo potovala na skupno ocenjevanje plakatov iz vse Slovenije. Med tremi izbrankami je tudi naša učenka Klavdija Dolenc.

Bernarda Pintar

Učenka Klavdija sprejema čestitke Lions kluba Škofja Loka za plakat, ki ga bo predstavila na državni ravni.

»Vedno sem si postavljajl višje cilje«

Jaka Osredkar iz Podgore je eden izmed zlatih maturantov v programu zdravstvena nega Srednje zdravstvene šole Ljubljana. Zbral je 22 od 23 točk in je s svojim rezultatom izjemno zadovoljen. Sam vase in v svoje sposobnosti ni verjel. So pa v njegov uspeh verjeli vsi njegovi bližnji, vzgojitelji v dijaškem domu in profesorji.

Poleg obveznih predmetov, tj. slovenskega jezika, zdravstvene nege in prakse, je maturo opravljal še iz izbirnega, angleškega jezika. »Na maturi se snovi nimaš časa učiti, le ponavljati. Potrebna sta sprotno delo in sodelovanje pri pouku vsa štiri leta.« Na pisni del mature se je pripravljajl z reševanjem preteklih maturitetnih pol. Za praktični del – posegi v zdravstveni negi – mu je zmanjkalo časa. Zelo zahtevno je bilo pisanje podrobnega poročila o pacientki, ki jo je obravnaval na praktičnem delu. Ustnemu delu mature je namenil največ časa in energije.

Zelo se je posvetil prvi pomoči pri poškodbah in nenadnih obolenjih, terapiji sodobnega časa ter kliničnemu modulu. »Predmeti so si med seboj kar precej podobni, a kljub temu zahtevni ter izjemno zanimivi. Poučuje jih zdravnica z dolgoletnimi izkušnjami in tako pri pouku dobiš nazoren vpogled v delo zdravnika.« Najbolj je užival pri zdravstveni negi.

Klinična praksa se razlikuje od šolske

Praksa v drugem in delno tretjem letniku poteka na lutkah v specializiranih šolskih učilnicah, v tretjem in četrtem letniku pa na kliničnih oddelkih UKC Ljubljana in v domovih za ostarele. »V tretjem letniku sem prakso opravljal v Domu za ostarele Moste - Polje, na Očesni kliniki in Travmatološki

kliniki, v četrtem pa na Pediatrični kliniki na oddelku za pulmologijo, na kliničnem oddelku za nevrokirurgijo in na kliničnem oddelku za nefrologijo,« pove. »Poseg na lutki ali živem človeku je nekaj povsem drugega. So stvari, ki ti jih pri teoriji povedo, a v praksi se teorije ne moreš povsem držati,« še pojasni.

Poleg učenja čas tudi za šport in tekmovanja

Štiri leta je tedensko obiskoval treninge odbojke, občasno vaje Plesne skupine Step ter visokointenzivno vadbo. Treningov in pouka mu ni bilo težko usklajevati. Med šolanjem je osvojil pet zlatih, sedem srebrnih in devet bronastih priznanj: tri zlata priznanja na tekmovanju iz slovenskega jezika, dve zlata iz zgodovine, srebrno in bronasto priznanje na tekmovanjih iz znanja matematike, sladkorne bolezni, umetnosti, zdravstvene nege in angleščine. »So potrdilo meni samemu, da sta vztrajnost in trdo delo vedno poplačana,« pravi.

Želi si pomagati nosečnicam pri porodih

»Vedno sem si postavljajl višje cilje, saj sem od sebe pričakoval, da drugim pokažem, da se da od kakšne enke in dvojke v osnovni šoli priti tudi do samih petic in zlate mature v srednji šoli.« Kar pa mu je z vpisom na Zdravstveno

Foto: Ana Levčar

fakulteto Ljubljana tudi uspelo. »Želim si delati v porodnišnici, v porodnem bloku kot babičar ali na psihiatrični kliniki, kjer bi delal kot zdravnik psihiater.« Srednja šola mu bo ostala v spominu po novih prijateljstvih, mnogih neprepanih nočeh, izjemnih profesorjih in sošolcih. »Bili so tudi vzponi in padci, ki so me naučili pomembnih lekcij za nadaljnje življenje.« Najdaljše počitnice je preživel delavno v Centru starejših Medvode, sicer pa z družino in prijatelji. Oddih v Franciji pa je med drugim izkoristil za nabiranje novih moči za uspešen začetek študijskega leta.

Lidija Razložnik

Pravljijna dežela Gorajte

Večji, prepoznavnejši, še bolj pravljijni

Pravljijna dežela Gorajte je inovativen, ustvarjalen in vsako leto bolj profesionalen projekt nekomercialne narave z jasnim konceptom in vizijo. Oblikovno in vsebinsko ga nadgrajujemo in upamo si trditi, da smo pri tem zelo uspešni, kar je prepoznala ne le lokalna, temveč tudi širša javnost: lani smo beležili 15.000 obiskovalcev v 16 dneh.

Osnovni koncept je pripraviti čarobno in atraktivno decembrsko gledališko predstavo na prostem (v gozdičku na približno hektarju površine) izključno s prostovoljci, s sponzorskimi sredstvi in donacijami. Projekt je zelo obsežen, organizacijsko in logistično zahteven, z njim se ukvarjamo vse leto.

Predstave so v glavnem namenjene otrokom, kakor tudi odraslim z motnjo v duševnem razvoju. V sodelovanju z gospo Melito Ogulin iz Zveze prijateljev mladine Slovenije pa na brezplačno predstavo povabimo tudi otroke iz socialno ogroženih družin.

Program za leto 2017 je osvežen s poudarkom na kakovostnih kostumih, glasbi in petju ter skrbno izbranih zvočnih efekti. V želji pripeljati prireditev v sam vrh pravljijnih doživetij vso pozornost posvečamo vrhunski scenski postavitvi in kakovostni igralski izved-

bi. Posebna atrakcija bo letos vas Smrkcev, ki bo s svojo scensko postavitvijo daleč prekašala dosedanje podoba Pravljijne dežele Gorajte.

Pravljijno kar 16 dni

Projekt je finančno, organizacijsko in logistično vse zahtevnejši. V 16 dneh bomo izpeljali medijsko odmevno odprtje in 48 brezplačnih predstav z več kot 60 prostovoljci.

Projekt Pravljijna dežela Gorajte so leta 2014 v oddaji Na lepše (TVS 1) prepoznali kot enega najlepših brezplačnih projektov za otroke v Sloveniji. Prav tako smo v letu 2015 prejeli priznanje za Naj prostovoljni projekt v Občini Škofja Loka.

Foto: arhiv organizatorja

Glas o Pravljijni deželi Gorajte se širi po vsej Sloveniji. Letos bomo Pravljijno deželo Gorajte odprli 12. 12. ob 12. uri, ko bomo gostili sponzorje, donatorje in medije ter po polurni predstavi popeljali odrasle z razvojno motnjo, jih obdarili in pogostili. Predstave si lahko ogledate v času med 18. in 28. decembrom ob 15. in 17. uri, razen na božič, 25. decembra, ko tudi Pravljijna dežela Gorajte počiva.

Lili Pajntar

Zlata maturantka Lucija Bogataj

Nekaj bi pogrešala, če ne bi izbrala matematike

Lucija Bogataj z Gabrške Gore je osnovno šolo obiskovala v Poljanah. Gimnazija se ji je zdela najboljša izbira in štiri srednješolska leta je zaključila v naravoslovnem oddelku v Škofji Loki kot zlata maturantka.

Kako zdaj vidiš srednjo šolo? Si bila vključena tudi v posebne šolske projekte?

Štiri leta so ravno prav dolgo obdobje, da se navadiš na nov sistem in da odneseš čim več znanja. Dvakrat sem se udeležila olimpijade iz biologije. Pritegnila sta me kompleksnost dogajanja v organizmih in zavedanje, kako hitro se biologija razvija. Težko si je na primer predstavljati, koliko različnih molekul je potrebnih, da pravilno deluje ena sama celica. Na olimpijadi mi je bilo všeč, da znanje smiselno uporabljáš, povezuješ, logično razmišljaš. Veliko vlogo pri predpripravih je imela mentorica, profesorica Mojca Mravlja.

Kateri predmeti so ti bili v srednji šoli ljubši od drugih? Kako si pristopala k učenju?

Rada imam matematiko in naravoslovje: biologijo, fiziko in kemijo. Čim več sem si poskusila zapomniti v šoli, se učila sproti in reševala domače naloge. Matura je naporna, ne moreš računati samo na učenje v zadnjih dneh. Preletiš zapiske, in če si snov že enkrat znal, bo šlo. Ne za točke, učiti bi se morali iz želje po znanju in radovednosti. V prostih dneh med maturo sem se posvečala tudi pripravi na biološko olimpijado. Vedno sem se najbolje učila sama s tihim branjem zapiskov. Pri

nekaterih predmetih sem rešila še kakšno staro maturo. Na dan pred izpitom se nisem nikoli učila ponoči, ker spanje in spočitost pomagata pri zbranosti in večjem zagonu za reševanje.

Izpitna vprašanja, točke in pričakovanja – kako je bilo pri tebi?

Zlate mature nisem pričakovala. Angleščino sem pisala na osnovnem nivoju, kar že v samem začetku odnese tri točke (lahko dosežeš 5 od 8 točk). Pisala sem jo 4 in bila zelo vesela, saj je predmet od mene v srednji šoli zahteval največ truda. Pri ostalih štirih predmetih sem dosegla najvišjo možno oceno in zbrala 30 točk. Največje presenečenje je bila osmica pri slovenščini, kjer pol ocene prinese esej, ustni del pa je tudi zelo obsežen. Pri matematiki, biologiji in fiziki, predmetih, ki jih imam rada, sem pričakovala dober rezultat in biologijo rešila celo brez napake.

Kako bo tekla tvoja nadaljnja učna pot? V katerem poklicu se vidiš v življenju?

Študirala bom matematiko, saj bi verjetno vse življenje nekaj pogrešala, če bi izbrala kaj drugega. Mogoče se mi kdaj ponudi priložnost, da bom delala kot matematičarka v kakšnem podjetju, kjer prideta prav tudi znanje in veselje do biologije.

Foto: osebni arhiv

Imaš kakšne hobije, ki ti bogatijo prosti čas?

V prvih treh letnikih sem hodila v glasbeno šolo in igrala orgle, zadnje leto pa sodelovala v gimnazijskem pevskem zboru. Sem skavtinja, aktivna sem na oratoriju v Poljanah, igrala sem v Škofjeloškem pasijonu in pojem v župniji v Poljanah.

S kakšno mislijo bi opremila gimnazijske prvošolce za naslednja leta?

Ne zapravljajte časa pred ekrani. Življenje je zato, da ga aktivno živimo, ne pa opazujemo s kavča.

Milka Burnik

Zlata maturantka Tamara Klemenčič

Dekle ima rado kemikalije in kri

Tamara Klemenčič iz Stare Oselice je po osnovni šoli v Gorenji vasi odšla na Srednjo šolo za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo v Ljubljano, smer tehnik laboratorijske biomedicine. Rada ima kemijo, kri in misel, kako je rdeča tekočina kakor reka, ki teče skozi naše telo.

Foto: osebni arhiv

Kakšen je sedaj tvoj pogled na dijaška leta? Si bila športno ali drugače dejavna?

Ob koncu vsakega leta sem ugotovila, da je kar padlo mimo. Kljub občasnim preprekam in težavam sem bila vsa leta odlična, zadnje leto sem imela vse ocene zaključene odlično. Za uspeh se je bilo treba veliko učiti, a našel se je čas tudi za hobije. Uživala sem v igranju odbojke, družabnih igrah, pogovorih s prijatelji, ob kavi, obiskih masaž, kina ...

Dekleta iz Dijaškega doma Poljane smo bila zelo uspešna na odbojkarskem turnirju na Rogli.

Kot predstavnice najmanjšega dijaškega doma smo zasedle 5. mesto med dijaškimi domovi Slovenije. Prva tri leta srednje šole sem tekla na Visoškem teku, kjer sem vedno dosegla manjši čas od ene ure. Letos pa sem prvič sodelovala na Blatfejsu na Visokem. Poleg športnih dogodkov in tekmovanj sem se vsako leto udeležila tudi miselnih izzivov matematičnega kenguraja, logike in razvedrilne matematike, tekmovanj iz kemije, angleščine ter sladkorne bolezni.

Kako si se spoprijela z vsemi izzivi in pripravi na poklicno maturo?

Med študijem sem uživala v raziskovanju človeškega organizma in vseh čudovitih ter zapletenih procesov, ki nas ohranjajo žive. Še najbolj me je veselilo delo s kemikalijami in jemanje krvi, kar sta tudi glavna razloga, da sem se odločila za ta program.

Na poklicno maturo so nas zahtevni profesorji vseskozi praktično in teoretično pripravljali. Na koncu sem snov vseh štirih let samo ponovila. Največ dela sem imela s kemijo, ki sem jo izbrala kot peti predmet in je v srednji šoli nisem imela. Najbolj težaven del poklicne

mature se mi je zdel praktični prikaz zasajevanja mikroorganizmov, pregledovanja snovi v urinu in štetja celic v krvi, saj se pri tresočih rokah pri natančnih postopkih hitro kaj ponesreči.

Odličen rezultat mature je zelo dobra motivacija in hkrati odgovornost do sebe, da to znaš v bodoče tudi izkoristiti. Kje boš nadaljevala študij?

Dosegla sem 22 točk in postala ponosna zlata maturantka. To mi je odprlo mnoga vrata, vseeno pa ne tistih, ki sem si jih želela, zato bom letošnje šolsko leto znanje izpopolnjevala na Gimnaziji Kranj. Opravljala bom maturitetni tečaj, s katerim bom pridobila še splošno maturo, nato pa lahko nadaljevala šolanje na Medicinski fakulteti.

Si se kaj nagradila za končni srednješolski uspeh?

S prijatelji smo pred maturo naredili plan, da gremo na toliko izletov, kot nas bo zlatih maturantov. Iz naše družbe smo bili trije in se odločili za Gardaland, za bungee jumping, za tretjega pa še razmišljamo.

Imaš kakšen nasvet za bodoče maturante?

Svetujem samo to, naj se z maturo ne obremenjujejo preveč, ker nas nanjo resnično pripravljajo vsa leta srednje šole. Če se kje zatakne, pa vedno obstaja druga priložnost.

Milka Burnik

Srečanje starejših krajanov v župniji Javorje

Zadovoljstvo povabljenih je najboljšje plačilo za trud

Letno srečanje starejših krajanov v Javorjah, ki smo ga letos pripravili 10. septembra, je že postalo tradicionalno. Organizator je krajevna organizacija Rdečega križa (RK) skupaj z župnijsko Karitas ob sodelovanju domačega župnika Cirila Isteniča in ob finančni podpori Občine Gorenja vas - Poljane.

Starejši krajanji so se srečali v Javorjah.

S tem praznovanjem želimo starejše sokrajane spodbuditi, da se srečajo, in jim pokazati, da nanje nismo pozabili in da jih cenimo. Krajanov, ki so dopolnili 75 let in več, se je zbralo kar okrog 30 od več kot 50 vabljenih. Med prisotnimi so bili trije jubilarji, ki so letos dopolnili 80 let: Matevž Kokelj z Mlake, Janez Peternel iz Javorij in Alojz Božnar iz Dolenčic. Vsi jubilarji so še vedri in polni energije.

Srečanje se je začelo s slovesno sveto mašo, kjer so bolniki lahko prejeli tudi zakrament bolniškega maziljenja. Nadaljevalo se je v Gostilni

Blegoš. Iz pozdravnih besed Marije Kos, predsednice RK Javorje, je bilo vidno, da bo zadovoljstvo na obrazih povabljenih najboljšje plačilo za trud članic. Zavedajo se, da je humanitarno delo, ki ga lahko opravi tak lokalni odbor, v zdajšnjih težjih gospodarskih razmerah le kaplja v morje, vendar pomaga ljudem ohraniti upanje. V imenu RK Gorenja vas in Območnega združenja RK Škofja Loka je prisotne pozdravila tudi Marija Knafelj. Predsednik krajevnega skupnosti Ciril Alič je prisotne pozdravil in poudaril, naj starejši še naprej aktivno skrbijo za svoje zdravje, saj bo to najbolj

Druženja starejših krajanov in skrb zanje pred novim letom

Starejši krajanji se tudi sicer radi podružijo na dogodkih, ki jih zanje pripravijo v OZ Rdečega križa po občini, še posebej ob koncu leta. Tako so prednovoletno druženje za starejše nad 60 let s kulturnim programom že 17. novembra pripravili v mali dvorani Sokolskega doma v Gorenji vasi.

V decembru bo takih snidenj še kar nekaj, večinoma jih bodo pripravila društva upokojencev. V Gorenji vasi bo prednovoletno srečanje članov društva 26. decembra ob 13. uri v Sokolskem domu. Prijave so možne pri društvenih poverjenikih.

Poverjenice Rdečega križa pa se bodo v decembru oglasile tudi pri vseh občanih nad 75 let in se jih pred prazniki spomnile s simbolnimi darili in z voščilom.

koristilo njim samim, obenem pa bodo na ta način razbremenili svojce in tudi lokalno skupnost. Za veselo razpoloženje so poskrbeli še Javorski pevci in Andrej Derlink. Ob zvokih domačih viž, ki jih je iz harmonike izvalil Tone Kokelj, se je nekaj parov tudi zavrtelo.

Naj lepi utrinki tega srečanja udeležencem še dolgo ostanejo v spominu! Upamo, da se naslednje leto spet srečamo v enakem ali še večjem številu in enako živahno nadaljujemo pogovor.

Milena Alič

Misijon v Leskovic

Razmišljali so o veri in življenju samem

Po 23 letih je v župniji Leskova med 6. in 15. oktobrom znova potekal misijon, na katerem so se zvrstile različne zanimive aktivnosti in dogodki. Bogat program, ki je privabil veliko število ljudi, tudi od drugod, je bil razdeljen na duhovni in družabni del, pričevanja in srečanja.

Največ zanimanja mladih in starih je pritegnil t. i. družinski dan.

Posebno doživetje je bila vsakodnevna sv. maša, ki sta jo vodila kapucin Jožko Smukavec in sestra Grazyna Mech skupaj z domačim župnikom. Večkrat sta jo popestrila tudi s petjem ob spremljavi kitare. Tudi pričevanja in srečanja so prisotne spodbudila k razmišljanju o temeljnih

življenjskih vprašanjih, da si vzamejo čas zase in za svoje bližnje ter da razumejo, kaj je v življenju dejansko pomembno. Misijon je farane med seboj še bolj povezal v veri in prijateljstvu.

Največ zanimanja in navdušenja tako mladih kot starih je pritegnil t. i. družinski dan, v okviru

katerega so se zvrstile Misijonske družinske igre in zabavna prireditve. Leskova ima talent. Predstavili so se talenti iz župnije, ki so peli, igrali na harmoniko in orglice ter plesali. Člani komisije so izbrali kar tri zmagovalce, in sicer pevko Petro Šturm in harmonikarja Aneja Bička in Uroša Oblaka.

Druženje na dvorišču župnišča

Z nedeljsko sv. mašo 15. oktobra so misijon uradno tudi zaključili. Ob tem so se spomnili pokojnega župnika Božidarja Slapšaka, ki bi 16. oktobra praznoval 100. rojstni dan. Prav on je bil zadnji župnik, ki je pred 23 leti organiziral misijon.

Druženje faranov se je nadaljevalo na dvorišču župnišča, kjer se je najprej odvil krajši kulturni program, katerega rdeča nit so bili pretekli misijoni. Za glasbeni vložek so poskrbeli talenti iz župnije. Nekaj misli in vtisov o preteklem dogajanju so zbranim namenili župnik Jože, brat Joško in sestra Grazyna. »Misijon se začne z misijonom, misijon se za vsakega izmed nas začne danes – kaj bomo iz tega devetdnevnega dogajanja potegnili, kaj bo vsakdo izmed nas iz tega naredil za življenje. Zdaj je bilo posejano seme, ki mora prirasti in mora obroditi sadove v življenju župnije, v življenju vsakega izmed nas, tudi v mojem,« je strnil župnik Jože Dolenc.

Lidija Razložnik

»Ko si mlajši, se lažje odločiš«

Maria Lujan Janežič Dolinar je v Argentini rojena potomka Slovencev. Vse odkar je vedela zase, si je želela spoznati domovino starih staršev, se naučiti slovenskega jezika, spoznati Slovence ter zgodovino. Ko je leta 2007 končno dobila priložnost, da je obiskala Slovenijo, je nameravala ostati eno leto, a je usoda želela drugače. V Ljubljani je spoznala fanta Matjaža s Srednjega Brda, ki je nekaj let kasneje postal njen mož.

Maria Lujan se v Sloveniji počuti varno, zato si z družino želi ostati tu.

»Ko sem prvič prišla v Slovenijo, je tukaj že živel moja sestra, ki mi je tudi povedala za štipendijo, ki jo je Cnepius podeljeval potomcem Slovencev po svetu,« se spominja Maria Lujan Janežič Dolinar, ki je takrat za leto dni opustila študij v Argentini. Tu se je vpisala na študij biotehnologije na Biotehniški fakulteti. Pri iskanju službe v Sloveniji ni imela težav, prav nasprotno. »To, da imajo študenti v Sloveniji možnost delati, je dobro. Sama sem v podjetju začela kot študentka, in ko sem si pridobila dovolj znanja, so mi ponudili zaposlitev. Preden sem se zaposlila v podjetju Lek,

kjer trenutno delam, sem prostovoljno delala v različnih institucijah. Tako sem si pridobila znanje in izkušnje.« Z veseljem se spominja tudi razgovora, saj je na njem uživala, tudi predstavniki delodajalca so bili zelo prijazni. Prav tako pa jih ni zmotilo, da v času razgovora njena slovenščina še ni bila povsem tekoča.

Slovenija: varna in mirna država

V Argentini je z družino živel v mestu, kjer so hiše ena poleg druge, približno uro stran od glavnega mesta. Še pred desetimi leti je bilo tam lepo in mirno živeti, predvsem pa je bilo bolj varno kot danes. Življenja v Sloveniji in Argentini se ne da primerjati. Ljubljana je v primerjavi z Buenos Airesom majhno mesto, ki se ga da dokaj hitro ogledati in raziskati. »V Ljubljani sem se vedno počutila varno, saj je veliko bolj mirna in varna kot Buenos Aires,« pojasnjuje in dodaja, da so ljudje na podeželju veliko bolj prijazni kot v našem glavnem mestu. »Na splošno so se mi zdeli Slovenci dokaj zaprti ljudje. Ko te bolje spoznajo, se odprejo in so super. Sem pa sčasoma spoznala, da niso zaprti, le bolj previdni so v primerjavi z Argentinci.« Do zdaj slabih izkušenj s Slovenci ni imela, edino pri strežbi v barih je kdaj pa kdaj naletela na opite posameznike, ki pa so bili problematični.

Revščina v Argentini

V Sloveniji je vse na dosegu roke ... morje, gore. »V Argentini smo se morali, če smo želeli na morje, peljati šest ur, deset ur, če smo želeli v hribe. Najtežje sem se navadila na vreme. V Buenos Airesu je več kot 20 stopinj Celzija od septembra pa vse do konca marca. Tu pa komaj tri mesece, pozimi pa je še sneg. Najprej se mi je zdelo zanimivo, zdaj pa že komaj čakam, da skopni.« (smeje) Velikokrat je slišala Slovence, ki so se pritoževali nad revščino. »Po mojem mnenju je stanje na tem področju v Sloveniji vseeno veliko boljše kot v Argentini. Tam res vidiš revščino v pravem pomenu besede – na ulici, vlaku, avtobusu vidiš bose otroke, ki prosijo za denar ali kos kruha. Vidiš dekleta, stara 13 let, ki so noseča, hiše, bolj rečeno barake, ki razpadajo, streha je narejena iz kartona ... To je resnična revščina,« žalostno razlaga situacijo, ki vlada v Argentini.

Pogreša druženje z družino

Bolj kot Argentino pogreša svojo družino. »Prihajam iz velike družine, imam dve sestri in tri brate ter tri nečake. Vsa moja družina živi tam, tudi sestra se je vrnila v Argentino. Pogrešam druženje z njimi, ples, zabavo in smejanje do poznih večernih ur. Pri 21 letih, ko sem se odločila, da bom ostala tu, si nisem mislila, da bo kasneje tako težko. Sčasoma sem tudi dojela, čemu vsemu sem se odrekla, da bi sledila svojemu srcu oziroma ljubezni. Če ji uspe dobiti ugodno letalsko karto, poskuša iti domov enkrat letno. A kot pravi, se v Argentino ne želi vrniti. Niti je ne bi priporočila prijateljem ali znancem, da bi si jo izbrali za državo bivanja – morda le za kratek čas npr. med študentsko izmenjavo, na potovanju, med počitnicami. »Zdaj ko sem si ustvarila svojo družino, moram misliti na otroke, in Argentina ni varna država. Želim si ostati v Sloveniji. Šla bom tja, kjer bo najboljše za mojo družino.« Želi si, da bi v prihodnosti imela lastno hišo, kjer bi se počutila doma. Po njenem mnenju človek, ki si želi delati in živeti v tujini, potrebuje nek cilj, da za njegovo uresničitev naredi vse, kar je v njegovi moči, in ne gleda nazaj ter premljeva napake. »Mislim, da se, ko si mlajši, lažje odločiš. Če bi me kdo danes vprašal, deset let kasneje, ne verjamem, da bi se enako odločila. Takrat pa nimaš kaj izgubiti, prav nasprotno ...« še pove Maria Lujan, ki v Sloveniji živi stalno že vse od leta 2009.

Lidija Razložnik

**Opravljamo vse
storitve v zvezi
s sadjarstvom v
vaših sadnih vrtovih.**

SADJARSKE STORITVE,
Borut Ušeničnik, s. p.
Vinharje 4, Poljane nad Škofjo Loko
Telefon:
(04) 518 07 80, 041 377 430
e - naslov:
borut@sonaravno-sadjarstvo.si;
spletna stran:
www.sonaravno-sadjarstvo.si.

Črna ovca ali Plesna skupina Step v Bovcu

Nasmejana dekleta v pulloverjih z logom, ki jih je mogoče srečati na poti nazaj od plesne dvorane, pa na glavnem trgu, ko ene pijejo kavo in druge prodajajo piškote, ali še pred sončnim vzhodom na Mangartskem sedlu, pa v trgovini, ko kupujejo mleko, in spet, ko se odpravljajo plesat. Če se predstavimo, vedno najprej sledi vprašanje »Kaj pa počne plesna skupina iz Poljanske doline v Bovcu?«

Foto: arhiv PS Step

Plesalke so se med intenzivnimi treningi na Bovškem povzpele tudi do Mangartskega sedla in tam počakale na prebujanje dneva.

»Ples, glasba, produktivnost, utrujenost (dobra utrujenost, ko veš, da si neki narodu).«

Čeprav so bili s plesom prežeti vsi trije dnevi intenzivnega vikenda, smo znotraj njih posebno mesto namenile prav skoncentriranemu treningu. Od ogrevanja, tehnike, skokov, prek sestavljanja nove koreografije in preplesovanja starih do prijetne utrujenosti ter ponosnega zadoščenja.

»Ples, smeh, vzdušje, druženje.«

Deset različnih deklet in en isti cilj. Ta je ohranjal pozitivno, produktivno in sproščeno vzdušje. Od medsebojnega jutranjega bujenja in kuhanja kave do vseh drobnih pozornosti čez dan, ki ga je malo podaljšala noč, saj v dobri družbi čas vedno prehitro mine.

»Ples, povezanost, ekipa, iskrenost.«

Prijateljstvo, zaupanje, iskrenost in občutek

pripadnosti so smerokazi, ki nas kot e/Ekipo vedno znova vabijo nazaj na treninge, nastope pa tudi vsa druga druženja. Neverjetno je, kako ti dekleta, s katerimi si v začetku deliš le veselje do plesa, prirastejo k srcu – posebno če so mu ves vikend tako blizu.

»Ples, krst, presenečenja, žur.«

Da nam je le malo stvari podarjenih, smo želele praktično prikazati tudi našim novopridruženim članicam. Iz samega veselja nad njimi smo jim pripravile svečan krst, vključno z elegantnimi oblačili (beri: še vesele bodo pravih dresov), pogostitvijo (seveda ne zanje – piškote so spekle same in jih nato ponujale nič hudega slutečim mimoidočim) in večerno zabavo (pod sponzorstvom Črne ovce, ki jo morda pozna kdo od dogodivščin željnih obiskovalcev Bovca). Strinjale smo se, da so novinke izzive opravile z odliko, predvsem pa z zvrhano mero dobre volje in energije, kar je pri že uveljavljenih članicah skupine zadostilo kriterijem. In še veliko več. Krst je bil seveda le simboličen, saj nas dekleta o svoji nepogrešljivosti prepričujejo že od prvega treninga dalje. Katja, Tjaša in Nika, vesele smo vas.

»Ples, družina, nasmehi, nepozabno!«

... so še zadnje asociacije na naš skupni vikend, ki smo jih zbiral skupaj. Pobudnica, ki stoji za večino idej, izpeljanih v plesni skupini Step, Petra Slabe:

»Srce v ekipi, bitje srca na razgledu, srček za zajtrk, srčna kava, kaki in kruh. Sr(e)čne novinke, ko so končno lahko slekle tiste čudovite cote. Srečna jaz med vašim nastopom.«

Eva Kržišnik

Otroška noč čarovnic

V soboto, 28. oktobra, je v gorenjevaški stari šoli v svojih prostorih Turistično društvo (TD) Gorenja vas pripravilo ustvarjalno-zabavni dogodek noč čarovnic za otroke. V štirih ustvarjalnih kotičkih so zbirali štampljke. Med drugim so izdelovali papirnate buče, netopirje za na glavo, duhce, barvali tematske pobarvanke, igrali namizne družabne igre, poslikavali obraze, gledali risanko in seveda izrezovali buče skupaj s starši in člani društva. Kdor je zbral vsaj tri štampljke, je sodeloval v nagradnem žrebanju. Sladkali so se s pečenim kostanjem, palačinkami, sokom in čajem. Predsednica TD Leja Bašelj je povedala, da so otroci uživali in jih že vabi na druženje prihodnje leto.

Jure Ferlan

Povabilo na fotografski natečaj Voda v gorah

Planinsko društvo Gorenja vas vabi k sodelovanju na nagradnem fotografskem natečaju z naslovom Voda v gorah, ki bo potekal od 1. decembra 2017 do 28. januarja 2018. Kot so sporočili iz društva, za uvrstitev na natečaj ni pomembno, ali gre za slano ali sladko vodo, niti ali je fotografija posnetka pod vodo, nad njeno gladino ali ob vodi. Prav tako ni pomembno, ali gre za stoječo ali tekočo vodo. V fotografski objektiv lahko sodelujoči ujamejo vodo v potoku, koritu, kozarcu ali steklenici, vodo, ki teče iz pipe ali prši iz slapa, lahko je zamrznjena ... Edini pogoj je, da je voda upodobljena na fotografiji. Na natečaju lahko sodelujejo ljubiteljski in poklicni fotografi iz Slovenije in tujine z digitalnimi fotografijami v barvni ali črno-beli tehniki. Natečaj je brezplačen. Vsak avtor lahko pošlje do 10 fotografij. Tako kot pretekla leta bodo najboljše fotografije razstavljene v avli OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Razglasitev rezultatov in odprtje razstave s podelitvijo nagrad februarju prihodnje leto na rednem občnem zboru društva. Več o natečaju in drugih aktivnostih društva na spletni strani www.pdgorenjavas.com.

Lidija Razložnik

Poljanska metuljčica hrabrega srca

V Centru slepih slabovidnih in starejših v Stari Loki je poleti praznovala 70 let Anica Ušeničnik. Pogosta in ne tako pomembna, a zanj zelo posebna obletnica, saj Anica z veliko verjetnostjo (evidenc o tej bolezni pač ne vodijo po vseh državah) velja za najstarejšo osebo z redko dedno boleznijo, imenovano bulozna epidermoliza.

Anici so v CSS v Škofji Loki, kjer je varovanka, izpolnili veliko željo: oblekli so jo v narodno nošo.

Bolniki z najhujšo obliko, kakršno ima tudi ona, v povprečju sicer doživijo le 30 let. Že ob rojstvu bolezen prizadene kožo celega telesa, kasneje pa se lokalizira. Zaradi mutacije gena, ki proizvaja beljakovine, ki vežejo vrhnjico z usnjico kože, prihaja do preobčutljivosti kože. Pojavljajo se mehurji in rane. Posebej nevarni so pritiski in drugo draženje kože. Potrebne je veliko nege, še posebej ob poškodbah. V Sloveniji imajo to obliko bolezni, za katero ni zdravil, le trije ljudje.

Rojakinja iz Podgore

Anica se je rodila julija leta 1947 in otroštvo ter večino življenja preživela v Podgori na domačiji Pr' Matevž. V osnovno šolo je v nižje razrede hodila na Trebijo, v višje pa v Gorenjo vas. 8. razred je obiskovala v Centru invalidne mladine v Kamniku. Tam je hodila še v prvi letnik gimnazije, nato je morala šolanje prekiniti. Kasneje se je izšolala za telefonistko. S pomočjo invalidske komisije se je leta 1968 v tem poklicu zaposlila v Jelovici v Škofji Loki. V 80. letih sta z bratom zgradila novo hišo. Imela je tudi svoj vrt. Ko so se ji je začelo zdravje slabšati, se je morala leta 1983 upokojiti. Amputirati so ji morali desno roko in operirati nogo.

Zdravniki jo dobro poznajo

Na njenem primeru se učijo zdravniki. Kar je v bolnišnici, jo predstavljajo študentom medicine. Kot je povedala, se ji večkrat zgodi, da gre na pregled h kakemu specialistu, ki se je spomni iz študijskih let. Po njenih besedah starejši zdravniki niso veliko vedeli o njeni

bolezni, zdaj pa se med mlajšimi poznavanje povečuje. Čeprav nima prstov, ima na levi roki posebno opornico, s katero prijema stvari, kar ji omogoča precej samostojno življenje. Anica pojasnjuje, da je za to potrebna močna volja po premagovanju ovir. Iznšla je več pripomočkov, npr. za prižiganje televizije in mobitela, ki so ji jih po njenih zamislih izdelali prijatelji. V Podgori je delala na vrtu, plela je kar z vilicami in si s tem olajšala delo. Rada je klekljala, izdelovala gobeline in hodila v hribe. Obiskala je tudi Benetke.

Še vedno rada pleše. Bila je gostja v oddajah na televiziji. Je članica mednarodnega društva

Debra, ki ima pri nas že 12 let podružnico Debra Slovenija. Prepoznavni znak društva je metulj, ker je koža bolnikov krhka kot metuljeva krila. Bolni člani sebe imenujejo metulji hrabrega srca. Društvo združuje bolnike z bulozno epidermolizo in podporne člane (svojce, prijatelje, zdravnike, zdravstveno osebje). Veliko naredijo za svoje bolne člane. S pomočjo pridobljenih donacij jim pomagajo pri nakupu pripomočkov za lažje življenje, zdravstvenih pripomočkov in storitev. Podporni člani bolne tudi obiskujejo in organizirajo različna srečanja.

Aničino vedrino in veselje do življenja občudujejo mnogi

Anica pravi, da je v društvu dobila dobre prijateljice, ki jo večkrat obiščejo. Z življenjem v domu starejših, kjer je od leta 2013, je zadovoljna. Tu je končno našla mir, ki ga je želela. Našla je tudi sorodno dušo, slepega prijatelja sostanovalca, ki jo razume in podpira. Za prestajanje naporov ji daje moč vera v Boga, Marijo in v smisel življenja. Brez tega bi težko prenesla 70 let preizkušenj.

Veliko da na urejenost svojega bivalnega okolja. Njena soba je pravi dom, okrašen z njenimi ročnimi izdelki, čipkami in gobelini. V sobi in na balkonu ima veliko cvetlic. Te so njena velika ljubezen. Zanje skrbi tudi na gredicah v okolici doma. Ker rada riše, z risbami s kredo krasi stenčass v skupnem prostoru. Sama hodi na obroke v jedilnico. Zaradi pogostih vnetij ustne votline in požiralnika mora jesti tekočo ali pasirano hrano.

Aničino vedrino in veselje do življenja bolniki navkljub občudujejo mnogi, ki se srečajo z njo. Julija so ji zaposleni v domu CSS, kjer se zavedajo, kako posebno stanovalko imajo, ob njenem visokem okroglem jubileju pripravili nepozabno presenečenje. Izpolnili so ji veliko željo, da bi se kot ponosna Slovenka in ljubiteljica slovenske besede in kulture enkrat oblekla v narodno nošo.

Jure Ferlan

Za konec tedna in praznike na Jelence

PD Gorenja vas obvešča, da so vrata zavetišča gorske straže na Jelencih odprta ob koncih tedna in med prazniki, in sicer ob sobotah od 11. ure do nedelje do 16. ure. Obratovalni čas velja vse od prvega vikenda v novembru do 1. maja. Vsi, ki bi želeli dežurati v zavetišču, se obrnite na oskrbnika Draga Trčka (tel. št. 031/364-859).

Prav tako se je z novembrom pričela že sedma sezona akcije Prijatelji Jelenc, v kateri lahko sodeluje vsak član Planinske zveze Slovenije ali gornik, ki se na poti na Blegoš ustavi v zavetišču na Jelencih. Vpisi v knjigo Prijateljev Jelenc so možni v obratovalnem času zavetišča. Vsi, ki bodo v sezoni zbrali 20 ali več vpisov, bodo nagajeni. Več na spletni strani društva.

L. R.

Foto: arhiv PD Gorenja vas (splej)

Od novembra do 1. maja gorenjevaški planinci vabijo na obisk planinskega zavetišča na Jelence.

Kam novembra in decembra?

• 25. november od 13. ure dalje: **5. tekmovanje v spajanju sesalnega voda (SSV) za memorial Mirana Bogataja in 1. tekmovanje v nizu 5 tekem za pokal lige v SSV GZ Gorenjske 2017/2018.** Organizira PGD Sovodenj.

• 25. november ob 19. uri: **Slavnostna akademija s podelitvijo priznanj za leto 2017** v Sokolskem domu Gorenja vas. Organizira Občina Gorenja vas - Poljane.

• 25. november ob 19.30: Komedija **Še vedno mame** v Kulturnem domu Sv. Duh. Gostuje Siti teater. Organizira KD Simba.

• 26. november: **10 let Tria Šubic** v športni dvorani Trata, Škofja Loka. Rezervacije vstopnic: 051/239-737 (Miha) in 031/476-816 (Tomaž) ali preko e-pošte: triosubic@gmail.com. Organizira Glasbeno društvo Trio Šubic.

• 28. november od 16. do 19. ure: **Brezplačna delavnica izdelovanja voščilnic** v Šubičevi hiši. Dodatne inf. in obvezne prijave pri Apoloniji Kandus na tel. št. 040/477-640 ali po e-pošti: apolonija@zavodo.org. Organizirajo Občina Gorenja vas - Poljane, Šubičeva hiša, Zavod za turizem in kulturo Poljanska dolina, Zavod O, VGC.

• 28. november: **Odprtje prodajne razstave umetnikov in rokodelcev Izložbe domišljije** na Mestnem trgu Škofja Loka. Organizira Rokodelski center Duo.

• 30. november od 10. do 11. ure: **Brezplačna delavnica Gib za dušo in telo** v Šubičevi hiši Poljane. Dodatne inf. in obvezne prijave pri Apoloniji Kandus, tel. št. 040/477-640 ali po e-pošti: apolonija@zavodo.org. Organizirajo Občina Gorenja vas - Poljane, Šubičeva hiša, Zavod za turizem in kulturo Poljanska dolina, Zavod O, VGC.

• 30. november od 16. do 18. ure: **Brezplačno potopisno predavanje Spoznajmo Rusijo** v Šubičevi hiši. Organizirajo Občina Gorenja vas - Poljane, Šubičeva hiša, Zavod za turizem in kulturo Poljanska dolina, Zavod O, VGC.

• 2. december od 7. do 17. ure: **Stojnica za zbiranje hrane najbolj ogroženim** pred Mercatorjem v Gorenji vasi. Organizira RKS KO Gorenja vas.

• 2. december od 10.15 do 13.15: **Brezplačna delavnica izdelovanja adventnih venčkov** v Šubičevi hiši. Udeleženci naj s seboj prinesejo

naravni material za izdelavo venčka. Delavnico vodi Eva Mazi. Dodatne inf. in obvezne prijave pri Apoloniji Kandus na tel. št. 040/477-640 ali po e-pošti: apolonija@zavodo.org. Organizirajo Občina Gorenja vas - Poljane, Šubičeva hiša, Zavod za turizem in kulturo Poljanska dolina, Zavod O, VGC.

• 2. december ob 10. uri: **Redno vodenje po utrdbi Rupnikove linije** na Golem vrhu. Organizira Občina Gorenja vas - Poljane.

• 2. december ob 18. uri: **Miklavževanje** v dvorani v Leskovici. Organizirata KS Gorenja vas in Jasmina Likar.

• 2. ali 9. december: **15. pohod na Brda.** Organizira PD Gorenja vas.

• 7. december ob 17. uri: **Miklavževanje** v Zadružnem domu Hotavlj. Organizirata VO Hotavlj in KS Gorenja vas.

• 7., 14., 21., 28. december od 10. do 11. ure: **Brezplačna delavnica Gib za dušo in telo** v Šubičevi hiši Poljane. Dodatne inf. in obvezne prijave pri Apoloniji Kandus, tel. št. 040/477-640 ali po e-pošti: apolonija@zavodo.org. Organizirajo Občina Gorenja vas - Poljane, Šubičeva hiša, Zavod za turizem in kulturo Poljanska dolina, Zavod O, VGC.

• 7. december med 16. in 17. uro: **Meritve kostne gostote, holesterola, krvnega tlaka in sladkorja** v prostorih KŠPD (pritličje ZD) Gorenja vas. Organizira RKS KO Gorenja vas.

• 9. december od 10.15 do 13.15: **Brezplačna delavnica izdelovanja origami darilnih škatlic** v Šubičevi hiši. Udeleženci naj s seboj prinesejo kakšno staro revijo, koledar in drug papir različnih vzorcev in velikosti. Dodatne inf. in obvezne prijave pri Apoloniji Kandus, tel. št. 040/477-640 ali po e-pošti: apolonija@zavodo.org. Organizirajo Občina Gorenja vas - Poljane, Šubičeva hiša, Zavod za turizem in kulturo Poljanska dolina, Zavod O, VGC.

• 9. december ob 19. uri: **7. tradicionalni koncert skupine Štedientje** v utrdbi Rupnikove linije na Hlavčjih Njivah. Dodatne inf. na tel. št. 031/339-664 (Peter). Organizirajo Štedientje.

• 15. december ob 19.30: **Ogled drame Tri ženske** v Prešernovem gledališču Kranj. Prijave pri društvenih poverjenikih. Organizira DU za Poljansko dolino.

• 17. december: **Pohod ob meji (Nova Gorica).** Dodatne inf. in prijave pri vodnici Zorki Jereb na tel. št. 040/270-314. Organizira PD Gorenja vas.

SOLNI CENTER MORSKI RAJ
Poljanska cesta 55, Telefon: 031 621 676
E-pošta: scmorskiraj@gmail.com
Facebook: scmorskiraj, www.morski-raj.net

SOLNE SOBE v GORENJI VASI

(1. NADSTROPJE KGZ)

V solnih sobah se izvajajo solne terapije, ki so primerne za odrasle in otroke
Z:

bronhitisom, pljučnico, astmo, kroničnimi vnetji gornjih dihal, kroničnimi vnetji grl in mandeljnov, kroničnim vnetnim stanjem ušes, sinusitisom, prehladi, gripo, luskavico – psoriazo, vnetjem kože (atopic dermatitis).

SOLNE TERAPIJE so primerne tudi ZA:

pevce pred nastopi in po njih, kadilce za lažje premagovanje kašlja, rekreativne in vrhunske športnike pred napornimi tekmovanji in po njih, ljudi, ki imajo težave s smrčanjem, vse, ki hočete za trenutek ubežati stresu, vse, ki s preventivo poskrbite za obrambo telesa pred obolenji!

Ker se bliža čas obdarovanj so pri nas na voljo tudi DARILNI BONI!

Dobrodošla tudi srečanja brez poziva

Letošnje srečanje gasilcev nosilcev pozivnikov je organiziralo PGD Javorje. Udeležilo se ga je 40 gasilcev. Tradicionalna srečanja so sicer družabne narave, a so hkrati tudi priložnost za izmenjavo mnenj in izkušenj.

Gasilci 'pozivnikarji' so se družili tudi v adrenalinskem parku.

»V naši občini je nosilec pozivnikov preko 200, zato si želim, da bi bilo omenjeno srečanje bolj obiskano,« je povedal Roman Kokalj, poveljnik Gasilskega poveljstva (GP) Občine Gorenja vas - Poljane, in pohvalil odlično pripravljenost gasilcev 'pozivnikarjev'. »Med letom je veliko drugih aktivnosti in dogodkov, tako

da so družabna srečanja več kot dobrodošla. Težav je vedno dovolj, trenutno smo v nabavi opreme iz proračuna za leto 2018. Upam, da bodo finančna sredstva iz proračuna, namenjena za gasilce, ostala nespremenjena,« je glede aktivnosti v poveljstvu še povedal Kokalj.

Zelo pozitivno srečanje ocenjuje tudi pred-

sednik PGD Javorje Igor Alič, ki se nadeja, da bi (po)ostalo tradicionalno. Strinja se, da bi moralo biti bolj obiskano, in dodaja: »Srečanja gasilcev s športno noto so nadvse dobrodošla.« Udeleženci so se med drugim brezplačno družili tudi v Adrenalinskem parku Stari vrh.

Druženja pomembna za uspešno posredovanje

»Srečanja 'pozivnikarjev' se udeležujem redno, a le-ta zaradi finančne stiske GP niso redna. Kot poveljnik PGD Gorenja vas sem mnenja, da so druženja med operativnimi gasilci ključnega pomena za uspešno posredovanje. Upam, da bo v prihodnosti za gasilsko dejavnost namenjenih več finančnih sredstev,« je povedal Jure Trlep, ki pozivnik nosi že 20 let. Alenka Alič iz PGD Javorje, edina ženska udeleženka, pa je povedala: »Srečanja sem se udeležila prvič, saj imam pozivnik šele od pomladi. Po mojem mnenju bi lahko bilo več srečanj pa tudi operativnih vaj med društvi, saj je sodelovanje izjemnega pomena.«

Sicer pa je v mesecu požarne varnosti poleg drugih aktivnosti na območju Javorij potekala tudi vaja članov s postrojem enot pred županom, ki so se je udeležila vsa društva v gasilskem poveljstvu. Kokalj vajo ocenjuje z oceno odlično, saj so vsa društva v odlični pripravljenosti, zato je bila tudi vaja zelo usklajena.

Lidija Razložnik

KD Belaunce

Prvo kolesarsko društvo na dolini

23. junija so se na ustanovnem občnem zboru sestali ljubitelji kolesarstva, ustanovni člani novega Kolesarskega društva Belaunce. To je doslej edino kolesarsko društvo na dolini, ki želi v prvi vrsti v svojo sredo povabiti ljubitelje kolesarjenja, katerih osnova bo predvsem druženje.

Družiti so se začeli na organiziranih kolesarskih tekmovanjih na dolini, t. i. 'puklih', sodelovali na Maratonu Franja, Jurišu na Vršič, kolesarskem maratonu v Umagu ... Želja, da bi ustanovili društvo, je tlela že vsaj zadnji dve leti. Idejni vodja je bil Martin Oblak, ki je postal tudi tajnik društva. Na t. i. 'kolesarskih rundah', kot jih imenujejo, so se mu pridružili Marko Pustavrh, ki je novoizvoljeni predsednik, pa Aleš Pustavrh, Jaka Trček, Peter Rihtaršič in še drugi, skupno jih je bilo 12, ki so dvignili roko za organizirano združenje kolesarjev na dolini, ki želi dejavnost vzpostaviti tudi širše. »Lokalno se ne ograjujemo«, so se strinjali. Sredi septembra je njihova namera postala uradna.

Četudi se sedaj včlanjujejo kolesarji predvsem na povabilo 'od ust do ust', pa si želijo, da bi prihodnje leto članstvo pridobivali bolj usmerjeno, a še vedno spontano. »Oglasil se bo tisti, ki mu bo do tega, da se druži z nami in da je kot ljubitelj kolesarstva del našega društva,« je povedal Marko Pustavrh, ki je

izpostavil, da se jim lahko pridružite tako 'specialkarji' kot navadni kolesarji, spremljate njihovo facebook stran, prihodnje leto

načrtujejo vzpostaviti tudi svojo spletno stran, na kateri bo več informacij o društvu in delovanju.

Čez čas želijo tudi razviti svoje načrte: pomagati pri osveščanju mladih pri spoznavanju s tem športom ter organizirati kolesarska tekmovanja in občinski kolesarski krog postaviti na višjo raven.

Damjana Peternej

Na eni izmed 'kolesarskih rund'

Foto: arhiv KD Belaunce

Stanonik ponovno svetovni prvak v kategoriji 'chief'

V Louisville v ameriški zvezni državi Kentucky je bil med 23. in 29. oktobrom letošnje prizorišče svetovnega prvenstva Firefighter Combat Challenge 2017. Slovenijo je zastopala ekipa S-gard – že uveljavljeni gasilci, med katerimi je bil tudi Gregor Stanonik, predsednik PGD Gorenja vas. Že drugič zapored je postal zmagovalec v kategoriji 'chief', v kateri se pomerijo predsedniki, poveljniki in šefi gasilskih enot.

Ekipa v sestavi Anže Habjan, Domen Pavlič, Gregor Stanonik, Matic Zupan in Sebastjan Vovk je nastopila pod imenom generalnega sponzorja, podjetja S-gard iz Nemčije, ki jim je po željah in vseh certifikatih brezplačno izdelalo tekmovalne zaščitne obleke. Ekipa S-gard Team Slovenia se je uvrstila na tretje mesto. V dvojicah z Anžetom Habjanom, s katerim sta že uigran tekmovalni par, sta zasedla drugo mesto in tako postala svetovna podprvaka. »Žal sem med tekmovaljem zaradi spolzkih tal padel pri vleki cevi in izgubil sekundo, ki naju je stala naslova svetovnih prvakov,« pojasnjuje Stanonik in dodaja, da jim je ena sekunda zmanjkala tudi v finalu štafet. Je pa toliko bolj vesel ponovne zmage v kategoriji 'chief'. »Ko sem ponovno osvojil naslov svetovnega prvaka in bil za 10 sekund hitrejši od drugouvrščenega, sem izpolnil še en cilj, ki sem si ga zadal pred odhodom v ZDA.«

Cilj – ostati v vrhu

Za lanskoletni naslov svetovnega prvaka je letos prejel prstan, na katerem je vgraviran njegov priimek. »Zastavljene cilje sem tako posamično kot ekipno v večini izpolnil. Nepravilno odložena cev na stolpu in posledično dve kazenski točki sta me stali ponovne uvrstitve med najboljših deset na svetu. Na koncu sem se uvrstil na trinajsto mesto od skupno preko 500 tekmovalcev. Le 190 se nas je namreč uvrstilo v finale,« z nekoliko grenkim priokusom razlaga Stanonik. Načrti oziroma cilji za prihodnost so jasni – ostati v vrhu. S treningi za naslednjo sezono, zanj že deveto zapored, je že pričel.

Kot pravi, tega ne počne iz potrebe po dokazovanju drugim, pač pa, da bi jim lažje pomagal, ko/če ga potrebujejo, in ne nazadnje tudi zaradi sebe, saj dela tisto, kar ga res veseli.

Lidija Razložnik

Gregor Stanonik z odličji, ki jih je za odlične uvrstitve na svetovnem prvenstvu prejel letos, in s prstanom (na roki) za lanske naslov zmagovalec.

Reli

Turk in Kacinova državna prvaka

Letošnje državno prvenstvo v reliju se je za Roka Turka s sovoznico Blanko Kacin v Peugeotu 208 T16 razreda R5 končalo z zmago v skupni razvrstitvi. Z ekipo OPV Racing Cars, njenim lastnikom in prvim mehanikom Tomažem Kavčičem iz Lučin sta absolutni naslov državnih prvakov osvojila prvič.

V sezoni se je zvrstilo šest relijev za državno prvenstvo, na štirih sta bila nepremagljiva. In sicer na tekmah v Velenju, Železnikih, Poreču na Croatia rallyju ter na zadnji tekmi sezone, na Rallyju Idrija. Obe dirki na severnem Primorskem, to je Rally Vipavska dolina, kjer so tekmovalci začeli sezono, in v Novi Gorici, kjer so tekmovaljevali po poletnem premoru, sta poskrbeli, da je bilo prvenstvo napeto do zadnje dirke. Sezono sta namreč Turk in Kacinova začela z odstopom zaradi tehničnih težav, prav te pa so bile razlog za osvojitve drugega mesta v Novi Gorici, kjer sta sicer prav tako imela odlično izhodišče za zmago.

»Za nami je res zanimiva sezona, v kateri smo doživljali tako težke trenutke, ko nam ni šlo vse po načrtih, kot tudi tiste lepše, vesele trenutke ob uspehih. Najboljši občutek pa je seveda ta ob koncu sezone, ob zmagi na domačem reliju in seveda ob osvojenem državnem prvenstvu – prvaki smo!« je povedal Rok Turk po zmagi na Rallyju Idrija zadnji konec tedna v oktobru.

M. B.

Turk in Kacinova po osvojitvi naslova državnega prvaka

Foto meseca

V poplavi gobarskih užitkov (gob je bilo letos res veliko) smo že prejšnji mesec, ko so še rasle, prejeli eno lepo fotografijo, ki jo je naredila naša bralka Marija Guzelj. Preveze so jo lepote rdeče mušnice, ki je ni varno imeti na svojem krožniku, je pa prav paša za oči.

Drugo fotografijo, ki je bila posneta (verjeli ali ne) v začetku novembra, pa nam je poslal bralec R. P., ki je gobo našel pri svojem delu. Kar ni mogel verjeti, da je lahko tako pozno zrasel na travniku blizu Volake tako zdrav in velik jurček, ki se ga gospodinja ni prav nič branila, ko ga je prinesel domov.

Če imate tudi vi, spoštovane bralke, cenjeni bralci kakšno fotografijo, ki bi bila vredna ogleda, nam jo le pošljite na podblegaske.novice@gmail.com in z veseljem jo bomo objavili.

P. N.

Čudovita priložnost
učenja instrumentov
za otroke in
odrasle

GLASBENA ŠOLA ZAIGRAJ.SI

Vabi k vpisu instrumentov:

**klavir, električne klaviature, orgle,
kljunasta flavta, ritem in bas kitara,
cajon in diatonična harmonika.**

Priprave na sprejemne izpite (glasbena in srednja
vzgojiteljska šola), usposabljanja za izpite v glasbeni šoli
ter podajanje glasbene teorije na razumljiv
in praktičen način.

Pouk se izvaja po dogovoru v šoli, pri meni
ali pri vas doma.

Informacije in prijave (do zapolnitve mest) na:

040 236 985 (Marko Ušeničnik)

 Glasbena šola Zaigraj.si

Uglaševanje
klavirja
in pianina

Tradicionalni božični koncert v živo

MEDIA BUTIK

10. JERBAS DOMAČIH
nedelja, 17. 12. 2017, ob 16. uri
v telovadnici OŠ POLJANE

**PRIFARSKI MUZIKANTI, RAUBARJI,
veseli SVATJE, DONAČKA, HOZENTREGARJI,
ans. BANOVŠEK, citrar Dejan Praprotnik**

Prireditve bodo vodili domači igralci

VSTOPNICE PO 7 EUR OD 1. DECEMBRA DALJE:

Gostilne: Na Vidmu ❄ Pr' Sedmic ❄ Lipan ❄ KGZ Poljane,
Kava bar bencinski servis "OMV Škofja Loka" ❄ 051 697 736